

CZECHOSLOVAK

ISSN 0818 - 9129 • REGISTERED BY AUSTRALIA POST - PUBLICATION NO. VBH 7732

Panorama

REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY

1988

KVĚTEN

\$1.90

5

ROZHOVOR
S J. HUTKOU:

Na place
je provokace
(či legrace)???

TO BYL ZASE MĚSÍC DUBEN

1. 4. - Apríl...Co dodat?

2. 4. - Delegace austrál. domorodců, kterou nikdo nezvolil a od níž se šéfové domorodců distancují, oznamuje úmysl odjet do Lybie se žádostí o zahájení sankcí proti Austrálii... SSSR zahajuje přezbrojení armády novým tankem, jehož pancéřování odolává všem protitankovým zbraním zemí NATO...

3. 4. - Přes 1 milion Tibeťanů zahynulo v posledních 35 letech v důsledku čínské okupace země: ale Hongkong se nemá čeho bát, samozřejmě...

4. 4. - Jedenáct tahitských teroristů na cestě ke Kadáfimu napřeskáčku poletuje mezi Sydney, Singapurem a Kuala Lumpur, když jim nikdo nechce povolit vstup do země a ve Francii na ně čeká kriminál... Americká vláda nařizuje výrobcům kosmetiky odstranit všechny reklamy s tvrzením, že jejich krémy omlazují, protože se pro to nenašel žádný důkaz...

5. 4. - Na austrál. autobusech se objevují několik metrů dlouhé kondomy, neboť vláda soudí, že šok je prevencí proti AIDS...

6. 4. - Na 80 procent obětí vražd v Austrálii zná svého vraha, konstatuje policie... Herec C. Eastwood končí se starostováním kalifornského městečka, z něhož se stalo poutní místo zbožňovatelů Hollywoodu...

7. 4. - Po smrti mužů volá několik set rozlícených žen při nočním pochodu Canberrou... muži se zachovali zbaběle, ulice byly prázdné...

8. 4. - Telecom bude instalovat nové telefonní automaty, které odolají i nejběhlejším vandalům: při několikaměsíční premiéře v sydneyjské vyhlášené čtvrti se nepodařilo vykrást či zničit ani jediný...

9. 4. - SSSR prý uvažuje o zrušení trestu smrti s výjimkou trestných činů, při nichž přišlo o život více osob: a nepochybně i s výjimkou vypravěčů politických anekdot...

10. 4. - Austrál. podnikatelé ostře napadají tvrzení vlády, že nejhorší v ekonomickém marastu je už za námi: strčíme-li hlavu do písku, budeme tvrdě platit... V Chile vydražena Hitlerova vlastoruční olejomalba za \$ 24,000...

11. 4. - Rumunský komunistický samovládce Ceausescu přivítán v Austrálii protestní demonstrací, takže do parlamentu ho pašují zadním vchodem: ve stejných okamžicích policie masově zatýká členy "cikánské mafie", vesměs původem z Rumunska, pro rozsáhlé pašování drog...

12. 4. - Vláda Victorie urychleně dává ruce pryč od návrhu zákona o zákazu střelných zbraní mezi obyvatelstvem, když nedávné volební debakly stranu ALP poučily, že národ miluje své flinty víc než politiky... L. Speakes, bývalý tiskový mluvčí Bílého domu, přiznává, že velmi často prezidentovi přisuzoval výroky jiných osob nebo výroky, které vůbec nikdo neřekl, jako například v době jednání s Gorbačovem: ale nikdo neprotestoval, dokonce ani prezident...

13. 4. - Jedovatý smích z lavic opozice, když min. předseda Hawke svůj slavný předvolební slib, že "do roku 1990 ŽÁDNÉ AUSTRÁLSKÉ DÍTĚ NEBUDE ŽÍT V CHUDOBE", poopravuje v tom smyslu, že "NEBUDE TŘEBA, ABY NĚJAKÉ AUSTRÁLSKÉ DÍTĚ ŽILO V CHUDOBE DO ROKU 1990", což samozřejmě vůbec není totéž...

14. 4. - Victoria asi ještě dlouho zůstane jedním z mála /ne-li vůbec jediným/ míst na světě, kde policie nesmí podezřelým brát otisky prstů, když vláda není schopna se dohodnout o zákoně s opozicí... SSSR podepisuje dohodu o odchodu z Afghánistánu do 9 měsíců po 15. květnu: soudruhu generální tajemníku, zprávy z bojiště jsou rozporné - jedna tvrdí, že jsme poraženi na hlavu, zatímco podle druhé jsme dostali na prdel...

15. 4. - Drogový král Chun-sa, vlastníci mj. soukromou armádu 5000 mužů, nabízí odprodávat Austrálii celoroční produkci heroinu vždy za 50 milionů dolarů... V historii pátý největší pokles hodnoty akcií na Wall Street: už omšelá banalita, hudba hraje valčík, na parketu se tančí dál...

16. 4. - Přední britský ženský časopis obviňuje australské muže, že "zdědili homosexualitu od Britů, neboť prý nemají o ženy valný zájem a u piva si dobře vystačí sami se sebou: podle snímku autorky soudě, není divu... Socha Maoetunga, vysoká jako čtyřposchodový dům, odstraněna z prostranství před univerzitou v Pekingu...

17. 4. - Impozantní průvodem pod prapory Solidarity si Varšavané připomínají 45. výročí povstání ve varšavském ghettu...

18. 4. - Ve zprávě australské kontrašpionáže ASIO pro parlament se mj. mluví o tom, jak totalitní režimy pracují proti uprchlíkům v Austrálii...

19. 4. - Australská královna Alžběta přijíždí opět jednou do své země, mohutné uvítání lidmi v ulicích: stoupenci republiky zakupují pruty a odcházejí na ryby... Americké banky obviněny, že SSSR a dalším komunistickým zemím přeochoťně půjčují závrtné sumy za podmíněk, o kterých se zákazníkům na Západě jenom zdá: hm, znáte to s tím provazem...

20. 4. - Sov. muži, který se oženil před 7 roky s Australankou, po letech bojů konečně dovoleno odjet do Austrálie...

21. 4. - S podomácku vyrobeným žebříkem se 31letému východnímu Němci daří útek přes zeď v Berlíně...

22. 4. - V mnichovské galerii 51letý maniak kyselinou sírovou ničí několik neocenitelných pláten, mezi nimi i jednoho Dürerra...

23. 4. - V Austrálii se začíná distribuovat předtištěný formulář "posledního přání", podle něhož podepsaní budou žádat lékaře, aby nebyli léčeni v případech beznadějných úrazů a onemocnění a směli v klidu umřít... První den aukce pozůstalosti Andy Warhola, avantgardního výtvarníka a původem Slovák, vynáší 7 milionů dolarů...

24. 4. - Malajsko bude hnát zpět do moře uprchlíky z Vietnamu, pokud nebude jistý jejich odsun do Austrálie, USA, Kanady a dalších zemí: nechat je v Malajsku prý nepřichází v úvahu...

25. 4. - Australský velvyslanec pozván na koberec v Paříži kvůli komentáři austrál. vlády o situaci v Nové Kaledonii... John Demjanjuk, údajně bestialní dozorce "Ivan Hrozný" z vyhlazovacího lágru Treblinka, odsouzen v Izraeli k trestu smrti: obhajoba tvrdila, že jediný hmotný důkaz - Demjanjukův osobní průkaz - je padělkem z dílny KGB...

26. - 30. 4. - Konec měsíce v Austrálii ve znamení zahájení světové výstavy v Brisbane. Ve Francii komunisté utrpěli největší volební debakl ve své historii. A v Gabunu jakýsi dobrý muž obžalován, že snědl vlastní děti i učitele, který se na ně přišel ptát...

**...a to zas bude příští měsíc,
určitě!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!!**

Když blboun blbounovi poručí,
blboun se blbnout naučí.
Tak blbne blb o blba,
až zblbne i pablba.
Byl jednou jeden blb a ten blb, blb
až z něj vyrostl ultrablbn.
Tak už se - už se blbým být,
ať mižeš mezi blby žít.

ÚVODNÍK který není úvodníkem

A blbouni blbnou ještě více,
až jich je na statisíce.
Blbnou sem a blbnou tam,
bude-li jich hodně,
nebudeš se cítit sám.

Tohle není poezie. Ale je to poctivé: ono se to ani
příliš netváří, jako by to měla být poezie; ten, kdo
to psal, to dokonce vůbec nepsal, aby to někdo jiný
četl.

Vzpomínáte na přednostu stanice z Ostře sledovaných
vlaků, jak se chodíval vyřvat do světlíku, když v něm
všechno vřelo a muselo nějak ven? Na parním kotli se
něčemu podobnému říká pojistný ventil: kdyby to tam
nebylo, tak se kotel rozletí. Člověk, který napsal,
co jste právě četli, v takových chvílích sahá pro
tužku a pro papír.

Ale to dělá leokdo. Proč o tom píšeme, je to, že autor
předchozího byl v Československu takřikajíc velké zvíře.
Příliš velké zvíře na to, abyste od něho oosi ta-
kového čekali: člověk se sází všech možných členských
legitimací, který mohl rozhodovat a taky rozhodoval
o jiných, který trávil nekonečné hodiny na nekonečné
pitomých schůzích s úpornými řečmi o ničem: i on měl
ten dar psát úporné referáty, mluvit smrtelně vážně
o ničem, bylo-li to vhodné, a tvrdit se, jaký má o to
zájem.

Nebudeme ho hájit a tvrdit, že to dělat musel. Samozřej-
mě, nemusel. Ale to je jiný problém. Každopádně to ale
byl člověk, na němž stojí totalitní politický systém:
navíc kdosi, kdo z titulu své moci takový systém sám
formuje, přitěsňuje, přibrušuje do detailů, které
tamější svěť dělají právě tak nevládný, jaký je.
A přitom to neměl rád, nendviděl. Tomu, co dělal a ří-
kal, ani trochu nevěřil. Ale měl za to výhody, které
ho odlišovaly od normálních smrtelníků. Bylo to nako-
nec pohodlné, vést se tímhle stylem.

Aby totalitní systém mohl vládnout, potřebuje, aby
se pro něj angažovalo jen něco málo víc než 10 procent
obyvatelstva: pak už je schopen kontrolovat všechny
klíčové pozice. Ve skutečnosti se vůbec nevyžaduje,
aby ti lidé doopravdy věřili: vyžaduje se jen rituál
vnějších projevů víry. Proto totalitní systém svůj
mocenský aparát nikdy masově neposadí k detektoru
lži, až by to technicky byl nepatrný problém: kdyby
odboural relativně schopné pokrytce, zbyli by jen
důvěřiví obecní blbečkové a psychopati, nu a s těmi
jaksi nejde vládnout.

ZAPLACENO?

?

Z OBSAHU • Z OBSAHU

PANORÁMA č. 5, ročník III, květen 1988

To byl zase měsíc duben.....	2
Úvodník, který není úvodníkem.....	3
J. Kovářiček: České tony festivalu.....	4
Ať nezpívají: Vodní děla na ně.....	6
V. Kříž: Byl jsem konzulem Hutt River - III.....	7
J. Sýkora: Moje dobrá stránka.....	9
V. Donát: Na Královce holi zatatá je v poli.....	10
Takřikajíc o životě s Jaroslavem Hutkou.....	11
P. Chudožilov: Óda na osud básníka.....	12
J. Špiegl: Popis jednoho zápasu.....	15
Zavolej Time, ozve se Jakeš.....	16
V. Bosák: Jak startovat v Americe.....	17
Citujeme.....	18
J. Lion: Jednou přišel dopis z Vídne.....	19
K. Kornell: Oči na pláči.....	20
Tak to vidí Jára Kohout.....	20
Na ABC FM.....	21
PŘEDPLATNÍ LÍSTEK.....	21
Na SBS TV.....	22
O knihách nových a jiných.....	22
Kultura.....	22
Sport.....	23
Oznamovatel.....	23
U nás v.....	23
Hledáme se.....	24
Máte slovo.....	24

Foto na titulní straně a str. 11 Pavel ŠINDELÁŘ.

STALO SE (NESTALO SE) ○ kolem PANORÁMY ○ ○ ○

Pavel Šindelář se dožil požehnaného věku 42
let. Rozhodl se pokračovat dál +++

PANORÁMA CZECHOSLOVAK PANORAMA ČESKOSLOVENSKA PANORAMA

- A REVUE FOR CZECHS AND SLOVAKS •
- REVUE PRO ČECHY A SLOVÁKY •

35 Massey Street, Doncaster, Vic.3108, Australia
Tel.: (03) 848 9802

Vydavatel Czechoslovak Panorama • Redaktor Jiří Hodač
• Tisk Newsprinters Pty Ltd •

Řídí redakční rada. Podepsané materiály - i značkou
či pseudonymem - vyjadřují názory autorů, které se
mohou i zásadně lišit od názoru redakce.

Obsah inzerce odpovídá poskytnutým údajům. Informace
o předplatném na str. 21.

Uzávěrka pro externí materiály vždy 20. dne v měsíci.
Nevyžádané rukopisy se nevracejí.

[illegible]

?

Jiným silným zážitkem festivalu bylo první australské provedení opery Viktora Ullmanna "Císař Atlantidy" /The Emperor of Atlantis/, kterou přivezla Státní operní společnost Viktorie. Tato mini-opera rovněž přimělněla jméno Československa, i když vlastně nepřesně. V době, kdy byla napsána, tento stát totiž neexistoval.

toval, bylo to za protektorátu. Opera vznikla v říjnu 1944 v Terezíně. Nacističtí správci koncentráku očekávali zase nějakou tu poloslepou inspekci z neutrálních zemí, a tak ku zvýšení bálamutického účinku dali vězněným židům složit a nastudovat operu. Instrumentace je proto velmi neobvyklá, vycházela nikoli z talentované fantazie skladatele, nýbrž z velmi omezených možností ghetta. Libreto bylo nasmírně odvážné. Císař je tak ukrutným despotou, že i smrt se jeho režimem zhnusí a jde do stávky. Bez možnosti zabít ztrácí však císařova moc účinnost, vládce proto uprosí smrt, aby se vrátila ke svému dílu. Smrt souhlasí, avšak s podmínkou, že císař sám se podvolí být prvním zákaz-níkem. V Terezíně byla tato velmi působivá opera doopravdy nastudována, skutečné premiéry se tam však nedočkala: náckové pochopitelně prukoukli protinacis-tický charakter díla a skladateli a libretistovi na-místo obdivného potlesku publika se dostalo smrti v plynové komoře Osvětími.

Provedení díla vzbudilo v Adelaidě zasloužený zájem. Mně připomnělo jeden velký dluh moderní české kultu-ry - totiž docenění a plné uznání významného podílu židovských umělců na bohatém odkazu československého umění. Nejen literáti, jako Kafka či Brod, ale i mno-zí židovští hudebníci přispěli podstatnou měrou do kulturního odkazu, ze kterého dnes tak vydatně čer-páme. Brutální vražda většiny čs. židů Hitlerovými národními socialisty byla i velkou kulturní ztrátou pro Československo, neměli bychom na to nikdy za-pomínat.

Marně hledám vysvětlení, proč Leoš Janáček, génius nejvyšší světelnosti, je stále nedoceňován většinou krajanů. Jak často slyším: "Janáček! Tomu já nerozu-mím!" A přitom jsme to vlastně my, především Mora-vané mezi námi, kdo jediné by měli jeho hudbě rozu-mět. Janáček nebyl běžný folklorista, nezajímaly jej tolik lidové melodie jako expresivnost nápěvků, dra-matická sdělnost melodiky lidové řeči. Mezi lidmi neslouchal nejen tomu, co říkají, ale především, jak to říkají. Z takto hudebně pojaté sdělnosti pramení strhující síla Janáčkovy hudebního projevu. Jeho mu-zice bychom však - teoreticky nazíráno - měli ro-zumět především my a cizincové nikolivěk. Je mi proto záhadou, že Janáčkovy hudba se těší mezi Austrá-lany větší oblibě než mezi jeho krajany /znám mezi námi jen několik ojedinělých případů ctitelů Janáčka; k nejryzejším patří Karel Wendt, kterého tu jmenuji coby vzor hodný následování/. Glagolská mše je jedním z velkých Janáčkových děl, pro svoji náročnost není ale nastudována příliš často. Její uvedení na festi-valu si proto zaslouží zmínky. Dlužno ještě dodat, že publikum přijalo toto australské provedení díla velkého moravského Mistra s nadšením.

Zajímavá skupina se objevila i na přidruženém Festi-val Fringe, kde ovšem málokdo ví, kdo je kdo, dokud se dotyčné soubory neobjeví na place. Co byste vy očekávali od skupiny Bachelors from Prague? Sám název se do češtiny dá přeložit všelijak -Bakaláři z Prahy? Pražští mládenci?...? Nu a když mládenci dorazili do Adelaidy, ukázalo se, že přijeli z Mel-bourne, jsou spíše ženatí než mládenci a hrají jazz svého druhu, totiž jemně šáhnutý karibskými inspira-cemi. Z opatrnosti jsem šel si je nejdřív poslechnout. Znameníť kapela, bylo radostí je sledovat, zaradoval jsem se, že tito chlapi Praze ostudu neudělají. Tož jsem zapátral. Jsou to převážně Australané, ale jednoho Čecha mezi sebou mají, a on byl tou inspira-cí názvu. Baskytarista Jiří Friml se tvářil skromě i přívětivě, jak při hraní, tak i u skleničky po koncertě. Dupal jsem, čím to asi je, že ten příjemný neagresivní mladý muž nadchne celou partu Australanů, aby názvem skupiny šířila vdálavách u protinožců slávu Matičky stověžaté, zatímco může jiných kraja-nů, zřetelně hlučnějších, se často stydět přiznat barvu

Citím se báječně, přestal jsem číst!

/se zájmem studuji názvy různých krajanských podniků/. Hudba skupiny sice není typicky českým zvukem, Prahu ovšem pamatuji jako hlavní jazzové město Evropy a troufám se vsadit, že žádné jiné evropské město nedalo Americe, kolébce jazzu, tolik vynikajících jazzových muzikantů, jako Praha. Posezení s těmi "pražskými mládenci" z Melbourne bylo příjemné a je-jích vztah k Praze zesílil, když jsem jim vysvětlil, že Praha je hlavním městem Bohemie, že tudíž jsme my všichni mládenci z Prahy bohémové, čili krajané.

Nastal moment, kdy mohu a musím končit. A hle, nako-nec nám to téma vydalo na více řádek, než jsem se obá-val. O čem že napíšu přístě? Kdepak, teď už se hned tak snadno chytit nenechám. Slibuji nic.

Problémem zůstává sehnání barevného televizoru - 12 let před koncem 20. sto-letí konstatuje Rudé právo. Mluví o tom v souvislosti se seminářem o videu, které se stalo po-litickým problémem, protože stát ztrácí kontrolu toho, na co lid po večerech třeští oči. V Českosloven-sku je prý už na 250,000 videopřístrojů a rozmáhá se natáčení zahraničních /asi ne sovětských či polských/ programů pomocí soukromých satelitních antén.

+++ Dvaadvacetiletý mladík úmyslně škrtnul sirkou v podniku Kaučuk Kralupy a způsobil škodu asi 9 mi-lionů korun.

+++ Univerzita v Bologni udělila čestný doktorát Alexanderu Dubčekovi. Impulzem byl Dubčekův rozhovor pro komunistický list Unita, o němž jsme podrobně informovali. Dubček se ovšem ocitl v ma-lebné společnosti, neboť spolu s ním stejný dokto-rát dostal N. Mandela z Jižní Afriky.

BEZ INZERCE BY PANORÁMA NEMOHLA EXISTOVAT...

PANORÁMA nedostává od státu žádnou podporu. Děkujeme všem firmám i jednotlivcům za inzerci, která umožňuje existenci nezávislého časopisu pro Čechy a Slováky!

Ať nezpívají:

VODNÍ DĚLA NA NĚ! VODNÍ DĚLA NA NĚ!

Dostali jsme do Panoramy pozoruhodnou magnetofonovou kazetu: je plná povelů, rozčleněných hlasů a profesionálně tvrdých slov. Neznámý radioamatér 25. března v Bratislavě odposlouchával a nahrával, co si vysíláčkami sdělovali příslušníci policie v průběhu mimořádně brutálního zásahu proti několika tisícům věřících, kteří modlením a zpěvem na Hviezdoslavově náměstí protestovali svou vírou. Nahrávka policejní radiové korespondence nyní koluje po Československu a úryvky z ní vysílaly i některé západní rozhlasové stanice. Policisté se domlouvali slovensky; vzhledem k tomu, že kvůli časové tísní nemůžeme pořídit jazykově přesný slovenský překlad, uvádíme ukázky v českém překladu:

"...Tady je Gama 2, Gama 2, záložní jednotku a vytlačit je z prostoru... Tady je Gama 2 pro Gamu 1000, všechny prostředky přesunout na Hviezdoslavovo náměstí... Gama 4 pro Gamu 2, zabezpeč přehrazení mezi kostelem a Hviezdoslavovým náměstím, aby se ty dvě skupiny nespojily... Tady Gama 2, Gama 2, okamžitý zákrok, okamžitý zákrok... Tady Azbuka 13, Hviezdoslavovo je skoro zaplněné až po ty stromy, strašně moc lidí... Tady Gama 4, ať vozidla vpředu přestanou houkat, je potřeba autobusy přehradit prostor mezi divadlem a Redutou... Zařaďte se vedle sebe, zařaďte se vedle sebe a vytlačujte to... Bera 1 okamžitě do akce... Tady Gama 2, stále dokola jezdit... Tady Gama 22, nedají se vytlačit... Tady Gama 4 pro Gamu 2, kropící vozy znovu dokola... Všechny zálohy ven a použít kropící vozidla a vodní děla... Tady Gama 2, velmi rázně zakročujte proti všem... Vypněte konečně ty majáky, je to cirkus... Přesunout se se vši technikou na Hviezdoslavovo náměstí... Gama 4 pro Gamu 2, stále vyzývat lidi, aby se rozešli... Všechny kropičky sem a kropit... Nahrnulo se to všechno na trávu kolem fontány, tam se nemůžeme dostat, tam zapadneme... Co máte co sedět v autobusech, všichni rychle ven a zakročujte... Tady je Gama 2, kropit, kropit, kropit a čekat na další pokyny... Tady Gama 2, použít

vodní děla, opakuji, použít vodní děla... Kryjte polévaci auta, nedovolte, aby je omezovali... Použít vodní děla z příkazu Gamy... Lidi se chtějí spojit... Vodní děla, tlačit, tlačit, tlačit... Pokyn pro vodní děla, tlačit tou vodou lidi ven... Tam to vytlačit před divadlem vodou... Tady Gama 2, nedovolte, aby se ten dav přesunul směrem ke kostelíku... Tady je nějaká žena v modrém, potřeba ji předvést, tu ženu v modrém... Sledovat a rozptýlit... Tady Gama 2, do toho zpívajícího davu ihned použít vodní dělo... Ta vodní děla ať pořád stříkají... Použít zálohu na vytlačení davu na Leningradskou ulici... Vydrž... Nemáme už kam ty lidi dávat... Ta vodní děla, pokud nemají vodu, ať použijí nejbližší hydrant... Povolení bylo dané, i pitnou vodu mohou použít... Předvádějte lidi z rozkazu funcce... Pokyn pro všechny Gamy, koho najdete, že se ještě shlukuje, ihned předvést... Na jméno zákona nereagují, stále tu jsou... Dopravu třeba obnovit, každý mává rukama, že nemá příkaz... Bude se hlásit 50 příslušníků pohotovostního útvaru, kteří posilní noční výkon služby... Všechny předvedené osoby izolovat!

Nahrávka policejních pokynů v originále trvá hodinu, ale stačí ukázka.

Mezi zmlácenými a zadržovanými byli i na kost promočení zahraniční novináři, jejichž akreditační doklady nikoho nezajímaly. "Demonstrace byla krokem k větší náboženské svobodě, a s tím musí vláda počítat. Je povinnost laiků, aby demonstrovali za svou práva," řekl kardinál Tomášek, kterému če. úřady nedovolily, aby odjel do Říma a zúčastnil se jednání mezi Vatikánem a če. vládní delegací. "O nás bez nás," poznamenal.

Meze současné tzv. přestavby jsou evidentní. Asi jen málo zbývá dodat.

OPTICKÝ ZÁVOD

L & C PERGL

220 Lygon St., Carlton,
Victoria

Tel.: /03/ 663-6242

Slevy čtenářům Panoramy!

PANORAMA V PRODEJI:

Nemůžete-li využít nesporných výhod předplatného, je pro Vás Panorama připravena v následujících prodejních novin:

MELBOURNE	- prodejna tisku v Ackland St.,
St. Kilda, nedaleko rohu Barkly St.
SYDNEY	- Bondi Beach Newsagency,
134 Campbell's Pde., Bondi Beach
	- Porter Newsagency,
203a Castlereagh St., Sydney

Austral. ministr přistěhovalectví C. Holding, M.P., uvedl, že Austrálie značně doplácí na neschopnost plně využívat

odborné kvalifikace přistěhovačů. Některé profese, samozřejmě především dobře placené, se snaží být "uzavřenou společností" a zavírat před přistěhovanci dveře. Navíc uznání kvalifikace v jednom státě nezaručuje, že nově příchozí nebude mít stejné problémy jinde v Austrálii. Ze 1420 lékařů, kteří usilovali o uznání své zamořské kvalifikace v Austrálii v posledních 10 letech, uspělo pouhých 38 procent.

+++ S odvoláním na některé personální změny v če. vládě Praha zrušila plánovanou návštěvu rakouského kancléře F. Vranitzkého.

+++ V Austrálii vychází 105 etnických novin a časopisů v 33 jazycích.

+++ Asi 60,000 osob se v Austrálii zdržuje nelegálně po dobu delší než 6 měsíců, sděluje vláda. Téměř 40,000 z nich se úspěšně skrývá před policií a přistěhovaleckými úřady už déle než jeden a půl roku.

Byl jsem konzulem Hutt River – III.

V roce 1977 se nám poprvé a naposled podařilo "vytrepapat" z čs. státní banky devizový příslib. A mohli jsme vyjet do Itálie, projíždět městy, kde se nad úzkými ulicemi suší prádlo, vinicemi a olivovými háji až na jih do Neapole a na ostrov Capri s jeho vinicemi a Modrou jeskyní – a pak zase zpět po pobřeží na sever co Rimini a odtud do starobylé horské republiky San Marino, kam vás dopraví obyčejný městský autobus, aniž by na hranicích žádali víza či jiné hlouposti, jak je tomu zvykem leckde jinde.

Procházeli jsme tři mohutné středověké pevnosti státečku, které vždy spolehlivě ubránilly nezávislost a neutralitu. San Marino bylo neutrálním dokonce i v obou posledních světových válkách a nebylo obsazeno ani německými armádami. A my mohli procházet po kopcích a horách, prohlížet zbrojnici se starými kušemi, jaké dodnes má ve své výzbroji zhruba šedesátičlenná armáda, a pak sestoupit do města uličkami, plnými zlatnických krámků, obchůdků se suvenýry – projít motanicí jazyků, hudby a zpěvné italštiny zmrzlinářů.

U vládního paláce, který střeží vládní garda v operetně barevných uniformách, jsem se dal do řeči s jejím velitelem.

"Je možné navštívit vaše kapitány – regenty?" optal jsem se. Dva kapitáni – regenti jsou společnými vládci této malé republiky vždy na půlroční volební období ve funkci prezidentů. Zatím prý s tímto zajímavým způsobem vlády nebyly porážky, snad vzhledem k zákoným omezením moci a také krátké době funkčního období. Jen ať se těch schopných vystřídá ve vládě co nejvíce, ať si každý občan zkusí jednou zavládnout!

Důstojník ve zlatem pošívané uniformě se shovívavě usmál. S hlavou státu přece nemůže mluvit kdjaký halama z ulice! Úsměv mu pohasl na tváři, když dočetl můj dekret konzula australského knížectví Hutt River, který jsem mu podal. Vrátil mi papír se silně zachmuřeným obličejem a vážně a podezřívavě si mne prohlížel. Pak zavolal jednoho z vojáků gardy, který mne bez jakéhokoli slova vysvětlení za okamžik nato odváděl pod dlouhým bodákem své starobylé karabiny kamsi do podzemí po točitéch schodech. "Proboha, kam tě to vedou?", optala se zoufale moje žena, úplně ohromená průběhem události, které dostaly náhle nečekaný spád. Rozepjal jsem paže.

"Sbohem, moje dobrá ženo, pozdravuj doma, kdybych se nevrátil!" Ale proti očekávání vlhkých kobek jsem byl uveden do luxusních místností se dvěma sekretářkami, které se mi omlouvaly, že budu přijat jen jedním z prezidentů. Ten druhý je momentálně někde v zahraničí. A skutečně. Asi za deset minut jsem si potřásl rukou s příjemným mužem středního věku, do jehož pracovny jsem byl uveden.

Z propagačního letáčku, jak byl rozšiřován v Československu.

"Jak se vám líbí v naší republice, pane konzule?"

Pochválil jsem upřímně státeček i s jeho památkami, a tím jsem si vládce zcela získal: "Mohl byste mi podat bližší informace o vašem knížectví Hutt River v Austrálii?"

Dal jsem se tedy do povídání o státečku protinočců, tolik příbuzném velikosti svého území Republice San Marino. A nastínil jsem možnost navázání diplomatických i jiných styků našich zemiček.

Kapitán – regent mě občas přerušil dotazem, pečlivě si zapisoval. Pak jsme vstali.

Pokračování na další straně

PŘEDPLATNÉ ZAPLACENO..?

ČISTĚNÍ

STEAM VACUUM CLEANING

koberců, sedacích souprav a interiéru
automobilů

Petr BERAN

Telefon /03/ 531-8735

Pro Československo se slevou!

ČESKÉ REZNICTVÍ A UZENÁŘSTVÍ

Malvern Continental Butchers

nabízí velký výběr pravých českých uzenin
a všech druhů masa!

Naše výrobky jsou připravovány
bez mouky, konzervantů, příchutí a barviv!

79 Glenferrie Rd., Malvern, tel.: 508-1078 a 508-2890

Na Vaši návštěvu se těší Franta, Lída a všichni další
zaměstnanci.

"Je to vše velmi zajímavé a jsem rád, že jste nás navštívil, pane konzule. Budeme o tom jednat ve vládě a obrátíme se pak přímo na vašeho knížete Leonarda."

Poděkoval jsem za přijetí a odebral se už známou cestou nahoru, kde na mne netrpělivě čekala žena: "Kde jsi byl?"

"No přece u pana kapitána - regenta! Hovořili jsme o věcech zajímavých obě strany!" použil jsem tajemné formulace, obvyklé v českém tisku.

Vycházeli jsme z náměstí a já se ještě ohlédl k paláci, nad nímž vlála bílomodrá vlajka republiky se zlatým znakem tří pevností. Od brány mi s úsměvem salutoval velitel gardy.

Úspěch improvizované mise byl evidentní. O měsíc později mi přišel dopis od panovníka knížectví Hutt River, ve kterém mi oznámil, že začal jednání o vzájemném diplomatickém uznání obou státčků.

Další naše cesta po Itálii nás přivedla do Vatikánu. Prohlédli jsme si náměstí i baziliku sv. Petra i muzea Vatikánu, plná uměleckých pokladů. Lákal nás ale také vnitřní Vatikán, jeho nádherné zahrady. Byly obvykle nepřístupné obyčejným smrtelníkům. Brána do vnitřního města byla strážena vojáky papežské švýcarské gardy v pruhovaných žlutobílých uniformách, jak je kdyсь navrhl Michellangelo. Chvíli jsme pozorovali, jak už pěkný kus před branou odhání zvědavce důstojník gardy s tasenou šavlí v ruce.

"Chceš se podívat do ráje? Pojď!", uchopil jsem ženu a táhl ji k bráně. Důstojník papežské gardy pečlivě prostudoval můj konzulský dekret knížectví Hutt River, který jsem mu předložil. Pak srazil paty a zasalutoval. Chochol na přilbě zavál ve větru.

"Prosím, pane a madam, rače vstoupit!"

Občané malého knížectví se těší ze návštěvy a s láskou se prohlubují spojitosti mezi vládou knížectví a vládou osiřelých států. A boží moc jejich úctyhodných úctou a silem moc vaje turistu v tom pravém smyslu slova a vzájemně prospěšného míru vědět!

Vstup rovněž společnou touhu ubírat se šťastnými cestami míru se porádím a radostí a nádhery a divů, jimiž obdává a obdarová příroda tuto zemi, se všeho krásného co stvořil, i, jím právem přisluší alibi-buť geniu lidstva

Nechť Bůh žehná Vám i Vášim blízkým.

Kníže Leonard

Poselství vlády Hutt River lidu Československa

Obdarujte příbuzné a známé, své děti i sebe!

Michael Cigler

The CZECHS in Australia

Jedinečná, bohatě ilustrovaná publikace o tom, jak Češi "objevili" a "dobyli" Austrálii, co znamenali a znamenají pro nejmladší kontinent!

Cena /včetně poštovného/.....\$ 16 v Austrálii
záměří \$US 11

Objednávky spolu se šekem zašlete do redakce Pamorany - a publikaci o Čechách v Austrálii obdržíte obratem!

ADMINISTRATION BOARD

HIS ROYAL HIGHNESS, Prince Leonard, Sovereign of the Territories, Defender of the Faith and the Heritage of Legends of the Hutt River Province, has this day in Chambers appointed:

VLADIMIR KRI2

as

HONORARY CONSUL

to represent The Hutt River Province Principality in CZECHOSLOVAKIA.

Prince Leonard I
Sovereign,
HUTT RIVER PROVINCE.

Date

Jmenovací dekret V. Kříže

Prošli jsme kolem vojáka s halapartnou. Žena ještě lapala po dechu. "Vatikán je jedním ze států, které diplomaticky uznaly Hutt River. Dokonce tam symbolicky jmenoval velvyslance, kardinála Slipyje. Tak jsem si říkal, že tady by neměly nastat problémy!"

A pak už jsme v doprovodu staříčké jeptišky, k níž jsme se připojili po cestě, procházeli zahradami Vatikánu, kam nedoléhá hluk římských ulic. Bylo tu ticho, jen někde zurčela voda ve fontánách, ticho bylo i u železniční stanice. A liduprázdné cesty, lemované keři s květy nejružnějších barev a vůní. Mohli jsme si prohlédnout kopii jeskyně v Lurdech a vatikánskou rozhlasovou stanici na pahorku. Dál už pak byly zase jen hradby, které oddělovaly tato místa od všedního světa.

Fotografuji, protože bych chtěl zachytit kousek té pohody, aby nám zůstal napořád, aby nás osvěžoval i tam doma, kde toho bude třeba. Abychom si mohli občas připomínat, že ještě existuje takový svět - svět dávného klidu a rozjímání, vlídně se usmívající stařenky v bílém oděvu a zpěvu ptáků v keřích.

"Pojďte, ukáži vám papežské komnaty!"

Proslulou bronzovou bránou paláce jsme pak vyšli ven a znovu splynuli s davu uštvaných turistů, lovcích záběrů - sami skoro až k smrti unaveni. Teď nám bylo jasné, že vatikánský stát, byť maličký, se nedá jen tak snadno celý obejít.

Naše boty, ve kterých se skrývaly otláčené a odřené nohy, však pokrýval prach rajských zahrad.

Se slovy se dá všelijak čarovat. Záleží jen na tom, kdo to čarování provádí - zda duše dobrá či zlá. Nejde mi ani tak o to, kdo čaruje dobře, šli kdo to umí; spisovatelské řemeslo, jak se mi to jeví, není nic než řemeslo a moc nezáleží na tom, jaký má ten který tvůrce charakter. Hašek byl opilec a vy-širka, Villon byl vrah, Sabina udavač, Čapek byl šlechetný, Wilde byl homosexuál, Pound byl antisemita, Kafka se štítíl Čechů a Máchla byl prý erotoman. Na čem nakonec záleželo, byla kvalita toho, co psali.

Chci-li hovořit o čarování se slovy, pak mám na mysli ty písmačky, kteří nepiší tak dobře - až již vědomě či nevědomě. Mám na mysli ty, kdo se za slova skrývají, kdo jimi zahalují svou prázdnotu, ty kdo svou ucho-panou myšlenku ukrývají do kaskád slov, z nichž každé samo o sobě zní fajn, ale dána dohromady nedávají smysl.

S těmi, kdo tak činí vědomě, se dobře znáte. Sedí většinou v redakcích novin a časopisů, řídí nakladatel-

MOJE DOBRÁ STRÁNKA

Fejeton Jiřího Sýkory z USA.....

ství, televizi, rozhlas, film, inu, najdete je ve všech odvětvích literárního průmyslu. Znáte je dobře, protože s jejich produkty se setkáváte denně, až chcete či nechcete. Nejlépe si to lze ukázat na výtvorech různých kritiků, recenzentů, literárních vědců a historiků. Takový kritik třeba navštíví výstavu nazvanou NEW YORK V OLEJI, rozhlédne se a už jeho pero začne křepčit:

"Práce mladých newyorských malířů jsou právně vystaveny v síni Moderního umění. Uchvatná plátna cézannovských rozměrů vyvolávají náladu ART NOUVEAU hned v prvním okamžiku. Adalbert Parson, jeden ze čtyř umělců, jejichž práce může milovník výtvarných experimentů vidět, hovoří svými obrazy tiše, ale vmlouvavě. Již jeho první obraz s titulem "Půnabí vyšin" sarkasticky odjímá peť velkoměstské poezie svým tvrdošijným použitím šedi, okru a bledě zeleně, což podtrhuje jakousi až existenciální bariéru měděného rámu, jenž se tak stává přirozenou součástí výtvarného celku v duchu asociací Hieronyma Bosche. Ecce, malíři!

Je vám z toho jasné co chtěl autor říci? Ne? Musíte ale uznat, že to není špatně. Autor si možná i myslí, že to tak má být, že je to v pořádku. Zkuste ale "tvrdošijným použitím šedi, okru a bledě zeleně odejmout velkoměstské poezie peť" - a zjistíte, že jde o blábol!

Jsou ovšem autoři, kteří nečiní škodu nevědomě, ale naopak úmyslně. Ukažme si to na článku dopisovatele jistého evropského listu:

"Jsou to mladí lidé, Američané, občané údajně nejbohatší země světa, ale jejich oblečení je řadí mezi žebráky. Posedávají na obrubě chodníku a vztahují ruce po mlodarech. Mílokdo se však zastaví. A tak jen jejich prosebné pohledy, pohledy ztracené generace, vydvádají svědectví o tom, že americký sen se pro ně změnil v noční můru. Tito zapomenutí Američané, byť mlčenliví, jsou zosobněním výkřiku, jenž volá po spravedlnosti..."

Pochopitelně, že autor tohoto článku nepovažuje za nutné popsat přesně situaci, v níž se ti mladí Američané ocitli. To by se mu nehodilo do krámu. Musel by napsat, že měli celonoční mejdan, že nemají na taxi a asi ani na telefon, aby zavolali domů a rodiče jim mohli poslat šek anebo pro ně přijet, že se valí po zemi, protože z toho mají hec. A taky proto, že jsou unavení a ospalí. Nic z toho autora, jenž se živí eširavou kritikou kapitalismu, nezajímá. Ti mladí ve skutečnosti ani nemusí existovat: on si je vymyslí.

Takový autor je, vědecky řečeno, veš, filčka, parazit, krysa - člověk s určitým talentem, jenž dává dohromady věty, které neslouží pravdě, ale nějaké ideologii. A nakonec přímo jemu, protože je za svůj článek dobře placen.

No dobře, řeknete si, ono to tak vždycky bylo a vždycky bude... No, to ano, máte pravdu, ale na druhé straně by člověk měl být velice opatrný ke všemu, co se předkládá v pěkném či zajímavém balení. Mělo by se číst pozorně, s určitou nedůvěrou, mělo by se číst s pocitem, že jste na lávce a že každý krok je velmi důležitý. A že stačí jeden chybný a ocitnete se buď v cukerinovém moři anebo v oceánu slepé nedůvěry či v nekonečné břečce polomyšlenek, polopravd a balastu.

Mezi námi, ono je dokonce sbaavné číhat na autorovy prohršky proti smyslu slohu, větné vazbě; je zajímavé hledat smíšené metafory. Přiklad? Třeba autor jenž ve své oě na populárního zpěvka a skladatele napsal:

"Melodie, na první poslech neušesané, se posléze pod hřebenem geniální instrumentace rozeběhnou k vašemu sluchu jako vyšňoření arabští plnokrevníci..."

No vidíte: pochybuji, že ten skladatel nechal někoho poslouchat neušesané - což ani jako nehotové či mizer-é - melodie; geniální instrumentace v populární hud-ě - to je snad trochu přehnané, že ano; a rád bych řády viděl, jak se melodie rozeběhnou, dokonce k mému či vašemu sluchu, to snad leda do stáje. A už vůbec bych nechtěl poslouchat melodi, vyšňořenou jako arabský plnokrevník, který pravděpodobně ani nemá hu-dební sluch....

Taky si nenechte namluvit, že je všechno relativní. Ono může být dvě a dvě pět - vědci to tvrdí, a věřit se musí. Ale my, poctiví čtenáři, klidně vystačíme s tím obyčejným: dvě a dvě jsou čtyři.

RENOVACE

domí - včetně omítek, obkládání, dláždění:

Jaroslav BERNARD
TELEFON /03/ 789 56 25

PARTY

Nabídněte nám uspořádání večírku, spojeného s prodejem kosmetiky: získáte 10 proc. z prodeje nebo slevu \$100 při nákupu kosmetiky v hodnotě \$180.

VOLEJTE VIKI /03/ 531 9217

Gipsy Baron

433 CHURCH ST.,
RICHMOND, 3121.

Tel.: /03/ 429-5266

Obědy - úterý až pátek
Večeře - úterý až sobota

Výborný vlastní orchestr a zajímavý jídelníček, na němž najdete i česká jídla!

Zvláštní salónek připraven pro svatební hostiny a jiné slavnostní příležitosti!

Vašimi pozornými hostiteli budou Eda a Věra Zlatých

Licensed Restaurant
Air Conditioned
NON-SMOKING (N.S.)

V. DONÁT

Na Královej holi zaťatá je v poli

Dobře hádáte, jde o mocnou Jánošíkovu valašku. Jen zrada mu ji vyrvala z ruky, gazda, kterému horní chlapi důvěřovali, mu ji letivě odebral, podsypal Jánošíkovi nohy hrachem, čekající hajduci se na něj sesypali, povalili a spoutali a odvezli pak Jánošíka na Hrachovo, starý kaštel v Rámské dolině a pak na vranovský zámek u Liptovského svatého Mikuláše. A tam pětadvacetiletého zbojníka odsoudili na smrt. Jánošík se narodil právě před třemi sty lety: v Tarchové na Hornotrenčánsku v roce 1688.

Byl jsem s bratrem na prázdninách na Kopaniciích, odkud již nebylo na Javorinu daleko; do městečka přijelo divadlo s Menenovým Jánošíkem. Vzpomínka zůstala, i když je to dobrých padesát let. Na děj jsem se tehdy díval dětským očima, jako i ostatní diváci, bylo to společné přestavení pro děti. Blížila se závěrečná scéna, poschovávaní pandurů šíhali na Jánošíka, všem se tam tajil dech a byli jsme při úzkosti. Malí morňáci se začali ozývat: "Pozor, ze stromu sů bandúri! Brykni je valašský a uteč!" hajduci se pak jako šelmy vrhli na našeho hrdinu, současně se ale na ně, zcela spontánně, vrhlo všechno dětské obecenstvo a drábové měli co dělat, aby se tomuto nečekanému náporu ubránili. Měli jsme jedinou touhu: Jánošík nesmí být oběšen. Dočt slouho trvalo, než se situace uklidnila, již si ale dobře nevzpomínám, zda se divadlo vůbec dohrálo, probíhalo i mimo scénu a všechno se stalo velmi napínavým.

*Na tej lúce na zelenej,
pri studenke pri arubenej,
stoja pri nej konik urany,
pod nim Janko dorubany,
je škoda tej krvi červenej,
po trávě zelenej.*

Co nám zůstalo z jánošíkovské legendy? Dovedu si představit, co se děje na Malé Fatře, na Rozsutci, na Královej holi. Bude se odhalovat sochy, bude se imitovat zbojnický ozvěmek, muzika bude vyhrávat a možná se bude hooovat jako za krále Matěje. Bude se oslavovat, že poroba a nevole jsou ty tam a že lid smetl panskou zvlášť a feudální systém. Horní chlapi se počkali!

Je to skutečně tak? Režim se zmocnil legendy a zfalšoval ji, tak jako nacisté zfalšovali legendu svatováclavskou. Jánošík utekl z latinských škol, pryč z města, kde žili jeho rodiče, z nevolného se stal horní chlapec spolu s jedenácti kamarády ve vybíjajících širákách, v zelených košíkách, v bílých soukených nohaviciích se širokými opasky, v krpčích, s valaškou v ruce a samopalkou na pleci. Lesy byly jejich komory, karpatské hole jejich volná pole. Ano, chtěli

volnost, chtěli svobodu. Dnes by ale nebyli na Slováci spokojeni: robota tiskne horní chlapece a lapačky jim nedávají spát. Není spravedlnosti pod Krivánom!

A bude někdy? To již nemůžeme ukazovat prstem kolem sebe, jak se v exilu stalo zvykem. Hlásíme se k demokracii, co ale pro ni děláme? Jánošík chodil "po zbroji" a za to mu na dolinách kolem Hronu přáli. Co zanecháme po sobě my, jak na nás budou vzpomínat po třech stech letech?

*Poďme, chlapi, poďme zbíjaj,
keď nemáme za čo pijať,
eď, už se nám začína
budína rozvíjaj.
Obúvajte, chlapi, krpce,
kerý máte smělé srdce!
Ej, a ja ho jeden mám,
na aboj sa pobírám!*

Dějiny nejsou nahodilá a v našich /ano, Jánošík patří do československých dějin. Je známý nejen v Pohroní, na Kysúci či Malhontu, ale i na Moravě, v Čechách, tak jako nakonec i v Polsku, na Ukrajině i v Maďarsku/obnovení národní svobody je historické. Její vitalita, se zármutkem zjišťují, dnes ale pokulhává za tou, kterou projevívaly děti, když se vrhly na huncůty, nic je nezastavilo. Konzumní racionalita dospělých nás více a více odděluje od podstaty činů těch dvanácti sokolů z Královej holi.

Takříkajíc o životě s Jaroslavem Hutkou. . .

"Vždyť von je hezkej!," zvolala užasle jakási paní hned poté, co se Jaroslav HUTKA objevil před melbournským publikem: "Proč jste na plakátech tak strašně vošklivej, když jste hezkej!?"

Tady je Hutkovo vysvětlení: reklama na Západě obvykle líbí zboží mnohem lépe, než jaké doopravdy je - nu a organizátoři koncertů šli mai mň na věc přesně opačně.

Bylo to vysvětlení z voleje a Hutkovi vlastně ani trochu nesešlo. Věci kolem něj mají vědyoky přesný a skutečný tvar. Byl svůj v Československu a říkal a zpíval, co si myslí: báli se ho jako mučedníka, a tak pod hrozbou kriminálu ho vyhodili ven. Stala se však hrozná věc: Hutka to, co si myslí, říká i tady venku, na Západě.

Někdo to bere jako podraz. Hutkovi se spílá, že mu nic není svaté, že provokuje. Částí exilového tisku část od času problémů vlna protihutkovské nevole, nepřítel odlišně od nevole Rudého práva. Radí se mu, aby byl zticha: ale jaksi nejde dohromady, být zticha a zpívat. Radí se mu, aby šel. Ale proč? A kam?

Hutku nemá ráda většina z těch, kdo sami sebe považují za výnamné osobnosti v exilu. Nemá ho ráda žádná z exilových vlád, a že jich je, nemá ho rád žádný exilový prezident. V Americe před časem vyslechl, že by ho měli ze země vyhodit: kdůž už pro nic jiného, tak proto, že nosí dlouhé vlasy.

Jistě můžeme Hutku brát či nebrat: proto jsme nakonec odešli na Západ, abychom mohli věci třídit podle svého vkusu. Vyprodané koncerty a spontánní reakce publika za jeho australského turné ale svědčí o tom, že má stále odezvu, i když už nezpívá tisícovým davům, které s ním s nadšením putovaly třeba přes celou republiku.

O TOM, ŽE PROVOKACE MÁ SVÉ KLADY, NEBOŤ JE PŘINEJMENŠÍM LEGRACE:

Je pravda, že mne provokace občas baví. Je to oživení. Humor sám o sobě. Nemívám přitom před očima konkrétní typ člověka, spíš strukturu unaveného myšlení. Ta zase provokuje mne. Tedy se spíš já nechávám vyprovokovat, abych něco zazpíval nebo napsal.

O TOM, ŽE POČLE OČEKÁVÁNÍ NENÍ TOTÉŽ ZPÍVAT TAM A TADY:

Samozřejmě je příjemné brát pro tisícový dav. A častěji. To člověka stimuluje. Ale to je jen jeden rozdíl. Především je tu můj věk - když jsem odcházel, bylo mi zhruba 30, teď je mi 40. Tenkrát jsem si připadal jako ve středním věku, nyní se považuji za mladíka. V exilu člověk mládne. A podobně mládne publikum. V Čechách hlediště patřilo dvacetiletým, starších bylo nepatrně. Dvacetileté publikum je velmi pružné, fajn. Pro exil je katastrofou, že tu není přísun toho, co já považuji za normální publikum. Ti mladí jinak reagují, jsou otevřenější. Některé věci si nechtají líbit. Pak je i zpívání zajímavé, člověk

Bata Bata Bata

Již od \$1,770

letenka do Austrálie a zpět pro návštěvu Vašich příbuzných!

Poradím Vám s vyřízením všech formalit spojených s pozváním, zahájením cesty kamkoli do celého světa!

Chtějete mluvit s Jiřím Sedláčkem:
V úterý a pátek od 10 do 17 hodin -
311 Latrobe St., Melbourne, Vic. 3000
Tel.: /03/ 67-94-54

... a kdykoli mimo uvedenou dobu Vám s čímkoli rád poradím na telefonním čísle /03/ 876-8864.

ODRA TRAVEL

RIA'S HAIRDRESSING

★★★★★

Dámské a pánské kadernické služby s dobrou radou, s bohatými zkušenostmi z kadernických soutěží Vám s ochotou poskytnu

MARIKA, 16 Ormond Rd., Elwood, Vic. 3184

Tel. /03/ 531-5344

INZERCE

v časopisu

Panorama

Jen v Austrálii je na 20,000 Čechů a Slováků...
PROPAGUJTE SVÉ VÝROBKY ČI SLUŽBY MEZI KRAJANY!
U dlouhodobých inzerátů sleva. Oznamujte nám
včas všechny změny!

může pořád začínat a dokonce některé omyly přesunout do minulosti.

O TOM, ŽE TVOR EXILOVÝ SE NERAD LOUČÍ S MINULOSTÍ:

Jeden fejeton, který jsme napsal před deseti roky, mi tady připomínají dodneška. Člověk by řekl, že 10 roků je dlouhá doba a mezitím jsem udělal spoustu jiných věcí. Vše, co člověk dělá, je vývojová fáze, nic není konečné. Ale v exilu čas neexistuje, to je skutečná tragédie. Jestli něco uděláš před deseti roky nebo před půlrokem, jako by to bylo v jedné ploše. To je pak blbý - já se musím zodpovídat z něčeho, co bylo tenkrát, zatímco tazatel se ani trochu necítí povinen vědět, co jsem dělal nedávno. To je tak trochu nefér.

O TOM, ŽE SVÁ ZKLAMÁNÍ MÁ KAŽDÝ, ALE NE KAŽDÝ TO KAMLAS ŘÍKÁ:

Zpočátku byl pro mne exil šok. Já myslel, že jsem vlezl do špatných dveří, že bych měl tedy vycouvat a vlézt do jiných. Ale ty druhé dveře nikde nejsou. Dneska už tomu rozumím. Víím, že podobné problémy, jako má náš exil, jsou i mezi Italy a Řeky v zahraničí, přestože ti se mohou svobodně vrátet. Když jsem kdysi byl v Americe, byl tam zrovna taky švédský král: američtí Norové proti jeho návštěvě rozliceně demonstrovali, protože Švédsko kdysi ubližovalo Norsku. Pak jsem byl ve Švédsku a vyprávěl jsem o tom lidem ve Stockholmu, mohli popukat smíchy. Mezi Norskem a Švédskem teď přece neexistuje žádný problém. Ale pro Nory v New Yorku je tam pořád. Co potom lidé z takových režimů, jako jsou ve východní Evropě?

O TOM, ŽE EXIL JE VELMI MLČENLIVÝ, POKUD JDE O VLASTNÍ VADY:

Exil o sobě neříká plnou pravdu. Proto člověk v Československu neví o něm skoro nic. To je důvod, proč píšu i o exilu. Aby byl nějaký obrázek, aby ho měli i lidé tam. I když to není vždycky pozitivní. Ale proč ne? Patent na sebechválu má bolševik. My to nemusíme.

O TOM, ŽE JE NĚCO JAKO NÁRODNÍ POVAHA:

Rysy národní povahy si mnohem víc uvědomujeme venku, protože v Československu nevystupuje tak do popředí. Lidé tam žijí pod tlakem režimu, který je bez povahy. Je to systém násilí, i když teď zrovna nevraždí lidi a není tak krutý, jako v padesátých letech. Ale je to pořád stejný režim: nakonec tak krutý nyní být nemusí, protože lidé se už tolik nebrání. Projevy národní povahy se však potlačují, takže se vyskytují jen někde na okrajích, často v degenerované formě.

O TOM, ŽE PŘESTO ČECHY JSOU ČECHY A MORAVA - KUPODÍVU - MORAVA:

Moravané mají jiný druh citění. U písniček to cítíš na první poslech, tahle je česká, tahle moravská. Je rozdíl mezi moravskou vesnicí a tou další, která je už česká. Něco jako hranice mezi Evropou a Asií. Moravané jsou víc Slovani. Češi zase víc Germáni. A to teď myslím pozitivně, protože i u Germánů se najdou nějaké kladné stránky.

Tři sta korun, říkáte?
Tak nám ho zabalte.
každá sranda holt něco stojí!

O TOM, ŽE NELEHKÉ HLEDAT KÁMEN, NA NĚMŽ BY SE DALO STAVĚT:

Kdyby se pro národ vytvořila nějaká šance, lidi by na to nebyli připraveni. Byli by v šoku. Pak by tam něco mohlo vzniknout spontánně. Ale nikdo neví předem, co by to bylo. V žádné z těch tří zemí - v Čechách, na Moravě i na Slovensku - si lidé o sobě nikdy pořádně nerozhodovali. Nikdy tedy ani nebyli schopni o sobě pořádně rozhodovat. Z jejich iniciativy tak asi nic nevznikne. V tom nemáme tradici.

O TOM, ŽE TĚŽKO NAJÍT NĚKoho, KDO BY SE EXILU DOOPRAVY BÁL:

Pocit exilu vzniká nárazem na cizí prostředí. Když lidé z nějakého důvodu nezapadnou. Jsou pak přesvědčení exulanti - ale jejich děti už ne. I když třeba citově uvažují podobně jako jejich rodiče, jsou už sžiti s prostředím a vůbec nechápou, co to exil je. Neschopnost sžít se je samozřejmě dána hlavně věkem. Exil přitom není žádná jednota. Je to množství lidí po celém světě, kteří spolu nějak komunikují, ale nejsou k tomu nijak nuceni. Ti, kteří jinak nemají úspěch, zakládají nové a nové organizace... ale vem to čert, takový je život. Pro československý režim exil nepředstavuje ani nejmenší nebezpečí, ať to někoho urazí nebo ne. To spíš někteří jednotlivci. Třeba Pavel Tigrid se Svědectvím: má na to peníze a za způsob, jakým to dělá, ho v Praze docela určitě nemají rádi. Nebo jsou to lidé kolem Listů - ale ty spojuje politický program a ne to, že jsou v exilu.

O TOM, ŽE SE BUO OSTRÍHAT NEBO NEJET DO KANADY:

Když mi nechtěli dát vízum do Kanady, určitě v tom nebyla žádná estebácká dezinformace. Pouze blbost Kanadského konzula. Napsal jsem do žádosti, že mým ohohem jsou lidská práva: usoudil tedy, že jsem levičák, protože takhle tady mluví levičáci. K tomu jsem měl dlouhé vlasy, další důkaz. A konečně o československu věděl asi jen tolik, že je tam komunistický režim, tedy co Čech, to komunist. Jen úřednická blbost, nic víc.

O TOM, ŽE KDYŽ TO TAM ČLOVĚKA ŠTVE, JEŠTĚ TO Z NĚHO NĚDĚJÁ POLITICKÉHO UPRCHLÍKA, ALE JE TO CELKEM PUTNA:

Já bych z toho nedělal zase takovou vědu. Lidé odcházejí, protože tam nemohou žít. A to je už tragédie, že odcházejí ze své vlastní země. Nevědí, do čeho jdou, a riskují hodně. Už tohle bych bral vážně. A tvářil bych se k tomu trošku uctivě.

V NAŠÍ AUTODÍLNĚ VÁM RYCHLE A SPOLEHLIVĚ PROVEDEME

OPRAVY VŠEHO DRUHU !

65 Grosvenor Street, St. Kilda
Tel.: /03/ 527 4827

*Chťe mluvit se Zdenkem!
Sleva členům Panordny!*

O TOM, JAK BRÁT MIŠKU GORBAČOVA:

Gorbačov mne zpočátku zaujal. Člověk by rád uvěřil v nějaké změny. Že už to není možný, že se to už někde musí provalit. Vždyť je to absurdní, tak dlouho a takhle zkamenělé režimy. Tak jsem se nejdřív koukal i na Gorbačova, ale abych řekl pravdu, dneska už tomu nevěřím. Zdá se mi to být stejný podvod jako předtím. Gorbačov jen představuje novou generaci, generaci šampaňského, nebyl už v revoluci ani ve válce, zná Západ a má o něm představu. A umí s ním jednat. Jen Západ je takovej blbouček, že to divadlo bere. Že se něco hnulo? Dobře, ale jak a co? Chcěji větší svobodu tisku, protože to bez ní nejde. Ale nechť ji skutečnou, celou svobodu tisku. Kdyby chtěli opravdovou svobodu, nebudou tomu říkat glasnost. A kdyby chtěli opravdu spravedlivý ekonomický systém, nebudou tomu říkat perestrojka. A začali by úplně jinak.

O TOM, ŽE RADŠÍ NEVEŠTIT, NFB BUDOUCNOST SE JEVI TEMNĚ:

Jsem skeptik. Mám pocit, že je to beznadějný. Nahoře ke změně nedojde a dole - těžko. V takovém Československu se běžní lidé mají vcelku dobře, režim jim vyhovuje, vydělávají dva tisíce a utrácí pět tisíc, jsou v korupci systému už tak zapasovaní, že si to jinak ani nedovedou představit. Pár disidentů, kteří mají nějakou představu, to nezmění. V Rusku tlak zdola taky není možný. Určitá naděje je v Polsku, ale Polákům stejně asi nikdy nebude dovoleno, aby se vymanili z toho bloku. Je krásné sledovat, jak se nedají, ale hrozné vidět, že pokaždé musejí prohrát. Ale možná si jednou nějakou tu svobodu přece jen vybojují a my jim za to nad pivem budeme nadávat, protože my pořád budeme pod tím strýčkem Busákem.

O TOM, ŽE KDEKDO NEVÍ, CO JE VLASTNĚ POLITIKA:

Většinový národ je politicky neschopný. Oni ani nevědí, co je to politika. Pro ně je politika mít mercedes místo embéčka. Když mají jen embéčko, nadávají na vládu. To je celá politická představa českého davu. Už v Čechách jsem o tom zpíval, snažil jsem se to popsat velice tvrdě a surově. Publiku se to líbilo, ale to publikum zase nebylo přesným vzorkem lidí, kteří tam žijí.

O TOM, ČEHO SE BOJÍ ZÁPAD:

Západ nemá zájem, aby se tam doopravdy něco dělo, protože by to znamenalo nebezpečí konfliktu. Když vznikla ta věc se Solidaritou, západní noviny byly plné úvah, jak to může ohrozit bezpečí Západu, ale jen málokdo si připouštěl, že Poláci mají právo si rozhodovat ve vlastní zemi. Když tu politik nadává na bolševika, dělá to kvůli voličům. Když půjde do tuhého, sejde

se s Gorbačovem nebo jiným šéfem z Kremlu a bude se snažit dohodnout. Farmáci přece potřebují prodávat Rusům obilí a když to nepůjde, budou příště volit někoho jiného. Není válka, to je jistě fajn. Ale stabilita Východ - Západ je pro nás politickou katastrofou. Je to status quo rozděleného světa.

O TOM, ZDA PÍT PIVO S TĚMI, CO BÝVALI NAHOŘE:

Někteří z nich jsou moji přátelé. Ne všichni byli oportunisté, někteří to brali vážně. I tady na Západě jsou přece lidé, kteří vidí v Rusku naději, a nejsou to vždycky úplní blbci. Jen prožili určitá zklamání a o Rusku jim chybí přesnější informace. Takovým zklamáním Západem pro hodně lidí v Československu byly události kolem druhé světové války. Proč se třeba Američané zastavili a nedošli až do Prahy? Výmluvy jsou ubohé, přece to byla armáda v pohybu, která na to měla. Něco takového se přece nedá zastavit neshodou s několika špatně zorganizovanými povstanci v Praze. Kdyby tak Vlasov Prahu nezachránil, říkalo by se, že Rusové nechali zničit Varšavu a že Američané totéž udělali s Prahou. Byli tedy lidé, kteří pak viděli naději v Moskvě, ale většina takových idealistů všechno prohlédla už začátkem šedesátých let. A mnozí se začali snažit o něco jiného. Jsou aktivní i nyní a aspoň někteří dovedou Západu neustále vysvětlovat, o co vlastně běží. V tom směru jsou jediní. Ostatní části politicky aktivního exilu si to pořád vysvětlují mezi sebou, což je samozřejmě na houby.

O TOM, ŽE KOBY, KOBY, KOBY...

To je opravdu otázka, jak by byl přijat exil, kdyby se jednou mohl svobodně vrátit do svobodné země. Je znám osud rodiny Mannů: jeden po návratu do Německa zjistil, že tam nemůže žít, a odešel tedy do Švýcarska, druhý spáchal sebevraždu. Opravdu problém, jak by lidé brali exulanty. Spíš by asi záleželo na každém jednotlivci, kdo by byl jakým přínosem. Osobně bych se toho nebál. Určitě bych tam lidem pořád rozuměl, ale taky by docela jistě došlo k mnoha konfliktům. A to by se mi líbilo. To je ono. A jestli by mi nějakí vstřícně předposraní redaktóři vyčítali, že jsem byl za bukem... No, myslím, že by nevyčítali. Přece se netajím s problémy, které mám i tady. Netvrdím, že mám mercedesa a tři vily. A věřím, že bych měl zase dvacetileté publikum. Hů by na tom určitě byli ti, kteří by se hrnuli zpátky, aby radili z pozice chytřejšího. Na to by tam nebyli zvědaví. Hlavní zádrhel by asi byl v tom, že pro nás v exilu je minulost strašně živou záležitostí, pro lidi tam ale ne. Pro mne byl historií rok 1948, pro mladší generaci tamějších lidí se stalo totéž s osmašedesátým rokem. A je to tak dobře. Je potřeba obnovovat život tam, kde je. Ne pořád přitahovat zpátky minulost. Minulost přece už byla, ne?

Z magnetofonového záznamu
původního rozhovoru
pro Panoramu.

Budte zdravé myslí
i zde hlavou dolů.

Janek Hrdle

ÓDA na OSUD BÁSNÍKA

Armando Valladares, bazýžněznámý třicetiletý kubánský lékařník, se bránil s jankovitou tvrdohlavostí, aby nad jeho pracovním stolem v kanceláři bylo účesně vyvěšeno heslo, propagující jetičnou správnost komunistických myšlenek Fidela Castra. Nikterak si nemyslel, že zrovna Castro má ještě správné myšlenky a říkal to nehlas. To bylo v roce 1980. Zatčení, lidový tribunál, přeziseba senátu si během líčení ote komiksový sešit. Nikdo neprokázal, že zločiny "rušení veřejného pořádku a sebestaž" byly skutečné spáchané, nicméně soudu postatilo, že má před sebou potenciálněho odpůrce revoluce. Rozsudek: 30 let vězení.

Valladares, člověk hluboce nábožensky založený, prožil v kubánských koncentracích beze stopy pokání plných 22 let. Za mřížemi začal psát básně, některé byly propašovány na svobodu a způsobily, že civilizovaný svět se otfásl zděšením. Za básníka se vzala Amnesty International, protestovali Arrabal, Lonesco, Octavio Paz, Vargas Llosa, Liv Ullman, Yves Montand. Konečně v roce 1982 na přímé naléhání francouzského prezidenta Mitteranda se žalář otevřel. Valladares vydává knihu CONTRO TODO ESPERANZA, PROTI VŠÍ MADĚJI, v níž vypráví o oné polovině svého života, kterou prožil ve vězení. "Přehlídka hrůz líčených autorem otupuje čtenářovy smysly skoro stejným způsobem jako pornografie!" povzdechnul jeden z amerických recenzentů.

Desetiletí věznění byla stálým bojem proti hladu a žízni, špině, nebezpečí nákazy, kryšám, které vynikaly do cel a ohlodávaly živá těla vězňů. Když obyvatelé cel spali, dozorce na ně vyléval kbelíky fekálií: byla to jediná lázeň, které si mohli dopřát. Valladares byl dlouhá léta ochrnut, protože mu byla odpirána řádná strava a lékařské ošetření. Vězeň, po čtvrtstoletí pokrytý krunýřem špíny a strupů, prolezlý červy, jedl jako pes přímo z misky, aniž se dotýkal jídla rukama. Bá se nakažení hepatitis. "Co mě uchránilo, abych se nestal zvířetem, bylo objevení vnitřních světů", napsal Valladares.

Bývalý Castrův vězeň, trochu jako nejnovější hrabě Monte Christo, dostal na základě zvláštního zákona Kongresu americké občanství. Prezident Reagan jej v nanejvýš osobním angažmá jmenoval americkým velvyslancem u komise OSN pro lidská práva. Lidé zbavení svých vrozených práv nemohou mít lepšího zastávce.

Castro ještě před měsícem hrdě prohlašoval, že nikdy nepustí do své země nějakou komisi pro lidská práva, musel se skřípěním zubů kapitulovat. Na Kubu pojede mezinárodní vyšetřovací komise a bude se zabývat konkrétními případy dalších 450 politických vězňů! Castro se zoufale snaží Valladarese alespoň pošípnit: byl prý odsouzen jako prostý terorista, před revolucí spolupracoval s pověstnou tajnou policií. Svou nemoc jen simuloval, jeho knihu za něj sepsali agenti CIA! "Valladares není spisovatel!" prohlásil Gabriel Garcia Marquez, autor slavného románu STO ROKŮ SAMOTY, korunní svědek Castrův. "Dvacet let není tvrdý trest, nebyl odsouzen jako básník, nýbrž kvůli teroru!" Valladares usvědčil své hanobitele z neobratné přípravebného podvodu. Soudní akta nikdy neobsahovala obvinění z teroru; falešný průkaz příslušníka policie se hemžil numerickými chybami; paraplegie, způsobená nedostateč-

nou výživou, byla protokolována samotnými kubánskými lékaři už v roce 1978. Teď už zbývá jen to nejtěžší: spolehlivě rozhodnout otázku, zda Valladares je básník. O autenticitě jeho básní, propašovaných z vězení, zatím ještě nikdo nepochyboval. Zde tyto verše napsal vlastní krví, protože mu bachať zrovna zabavil jeho skrovné psací prostředky: "Vzali mi všechno co bylo moje. Nebo skoro všechno! Mám pořád ještě svůj úsměv! Hrdý pocit, že jsem svobodný muž! Také věčně kvetoucí zahrada v mé duši." Osvobozený Valladares se stal strašlivou Nemesis Fidela Castra, poznamenává švýcarský týdeník Weltwoche v rozsáhlém článku, z nějž jsem citoval v podstatně zkráceném znění.

Být nevinně vězněn 22 let za tolik člověka nedůstojných okolností je zkušenost naprosto nepřenosná na druhé lidi. Vynořila se mi při čtení vzpomínka na jednoho českého básníka, četl jsem od něj nedavno oslavný hymnus na Fidela Castra. Líbilo se mu, že kubánský vůdce mluví jako když střílí. Bývali jsme před dvaceti lety přátelé. Procházeli jsme se spolu topolovými alejemi Polabí a s úžasem přihlíželi, jak první mráz potahuje kaluže tenkou vrstvičkou ledu. "Proč to děláš?" zeptal jsem se jej po jeho prvních, ještě nesmělých pokusech sblížit se s Husákovou normalizací. Začervenal se. "Potřebuji peníze, abych mohl na baráku dodělat ústřední topení!" vysvětlil rozpačitě. "Pak toho nechám". Dnes by se myslím můj bývalý kamarád už nečervenal. Zatímco Valladaresovi se na cele otevíral pohled do prostor vnitřního, skutečného světa, jeho český kolega v Polabí zarůstal do titulů, tuku a svazkových klubovek jako hrob travou. Také jeho zkušenost není přenosná na druhé lidi. Je to rok nebo dva, co poděkoval na Hradě Husákovi za udělení titulu zasloužilého umělce. Přece jenom mě to šokovalo. Některé jeho verše jsem měl kdysi dávno rád. Líbila se mi jejich jednoduchost. Taková zrada na osudu básníka! Také on urazil za dvacet let, podobně jako Valladares, neskutečně dlouhou cestu. Jenomže v opačném směru. "Všechno mi dali, co jsem chtěl!" mohl by parafrázovat Valladaresovu báseň. "Nebo skoro všechno. Chybí mi jenom můj vlastní úsměv. Chybí mi hrdý pocit, že jsem svobodný muž. V mé duši už není věčně kvetoucí zahrada".

březen 1988

AMP

NOVÝ ZÁKON VYŽADUJE LICENCI
PRO OCHRANU VAŠICH PENĚŽ!

Zdeněk ROBEŠ, "LICENCED DEALER'S REPRESENTATIVE",

Vám nezdávně poradí a připraví program pro firemní či osobní superannuation, pro převod superannuation na důchodové zabezpečení /ADF-DA/, osobní životní pojištění, investice velkého výběru, dětské programy /investice/, zabezpečení příjmu v případě nemoci nebo úrazu...

... také pojištění obchodu, továrny, domu, osobního majetku, automobilu, cestovní pojištění i pojištění elektroniky.

Telefon /03/ 370 - 2266

AMP

J. ŠPIEGL

Popis jednoho ZÁPASU – I.

Požádán, abych psal děje okolo našeho vystěhování, čímž tak přesvědčen tvrzením, že i takové mlácení slámy po žních může přinést cosi obecně prospěšného. Za sebe však smysl vidím v kratochvilném povídání o svízlech a nejistotách pro ty, kteří už mají své jistoty v poklidné Austrálii.

Užijme tedy pocitu bezpečí kolem zdejších ohňů a sledujme příběh jeden z Tisíce a jedné noci emigrace, neboť kdosi nový přisedl. Šťastný konec je nám důvodem, abychom povídání sledovali jako frašku, ačkoliv ještě před krátkým časem nebylo tak zřejmé, zda vyústí v tragédii či zůstane komedií. Netypické na příběhu bude to, že nemá hlavního hrdinu, pouze vypravěče, jehož odhodlání bylo živeno zoufalstvím. Hrdinství příliš pohrdá životem, darem Božím, ale může pohnout dějinami. Zoufalství může pro záchranu bytí v krajním ohrožení připomínat odvahu hrdinovu. Jestliže se zoufalec pustí do zápolení s protivníkem nescouměřitelně silnějším, nechce hybat dějinami, nýbrž nemá už co ztratit.

Před třemi lety už to dál nešlo! Ondra začal chodit do školy, socialistické. Adam byl novorozenětem, zcela bezbranným vůči svému předurčení života k zářným zítkům. A v Rusku schválili nový zákon o školní výuce. Zněl hrozně. Děti budou pracovat. Výuka je zbytečně teoretická. Formulace skrývaly dětské robotárny. Představu, že bych měl svým dětem také foukat na bolavé mozoly po návratu ze školy, jsem prostě nevládl. Roz-

sah emocí, od pláče ke vzteku, který neuhasiš ani teroristickou akcí. Příliš je příliš.

Kdo by v roce 68-69 uvěřil, jak dalece nás budou ohýbat normalizací. Tenkrát argumentovat skutečností roku 85, byl byste označen jako provokatér a nejspíš byste dostal v davu pár facek. Scejní lidé dnes šlapou v zástupu a tleskají. Kam až vede normalizace? Namísto k normálnímu stavu věci zavedla povinnou normu člověka, který je vděčný za své odlidštění. Dříve jsi ještě vystačil s tím, že jsi držel jazyk za zuby, dnes už žádají, abys zářil štěstím a ještě jim za to tleskal. A hlasoval demonstrativně pro ruské jaderné rakety za svými zády. Příliš je příliš.

A jistoty? Jakápak jistota, jestliže znamená, že v této zemi se nic nezmění, jistota stagnace zaplacená zřeknutím se práva na Naději, zřeknutím se Života pro pouhou Existenci.

A vlast? Tolikrát omílané slovo, zneužívané pro zdůvodnění ostatných drátů s vysokým napětím, psů a kulometů. Koncentrační tábor zahrnující celou zemi.

A národ? Národ, který můžeš ohýbat, ale nezlomíš? Patříš vůbec k těmto lidem? Vždyť žiješ mezi nimi stejně jen s pár přáteli ve vnitřní emigraci. Ani staletí poroby neospravedlní, že se tento národ změnil v dav. Neříkám, že to nebolí, ale příliš je příliš.

Nádoba přetéká a nedá se to zastavit. A zavřeli dva blízké přátele. Naprosto bez ostychu jim podstrčili dopis při domovních prohlídkách. Právě ty dva, kteří nejvíc věřili na možnost brzkého oteplení v zemi, na vítězství komunistických holubic proti komunistickým jestřábům. Cynický paradox.

Kdo bude na řadě příště? Na to už jsem nečekal.

Prodali jsme všechno. Jen u knih jsem zaváhal. Metrčky knih, ke každé nějaký vztah. Tolik let ve frontách před knihkupectvím, tolik šťastných objevů po antikvariátech. Některé jsem sháněl skoro dvacet let a dalších dvacet let na ně nezapomenu. Oddělal jsem jen bible, zavřel oči a otevřel je až v prázdném bytě. Stůl, židle, postele, to je všechno. Kdyby přišli na domovní prohlídku, jsou za pět minut u konce, a není kam podstrčit cokoliv.

Snižit jejich možnosti represe na minimum.

Pracoval jsem jako vedoucí skladu. Osm a půl milionu hmotné zodpovědnosti státu. Bylo by velmi snadné uměle vytvořit předpoklad pro kriminál. Stal jsem se tedy mužem v domácnosti. Pečoval jsem o naše děti. Do práce šla Petra. Se zdravotní sestrou to nemají tak lehké.

Pečlivá znalost zákonů, práv a povinností, je naprosto samozřejmým předpokladem. Včetně zákona o rodině, protože největší obavy jsem měl z vydírání přes děti. Tento zákon má velmi tvrdé formulace o výchově dětí k socialistickému způsobu života. A věděl jsem o případech odebrání dětí do ústavní výchovy. Určitě by vystačilo pár fotografií prázdného bytu, kde děti

SINDLER CONTINENTAL CAKES

PRODÁVÁME VE VELKÉM svatební dorty, dorty k narozeninám, makové, ořechové a tvarohové koláče, jablkové závitky...

84 River St., South Yarra, Vic. 3141
Telefon /03/ 241-7227

VAŠE
ČESKOSLOVENSKÁ
CESTOVNÍ KANCELÁŘ

HOLIDAY CLUB INTERNATIONAL
TRAVEL

.... Vám zařídí levně, spolehlivě cesty do celého světa

Přivezeme vám vaše příbuzné z Československa, nejvýhodnějším způsobem, kdekoliv v Austrálii. Poradíme vám a vyplníme všechny potřebné formality k pozvání.

volejte nás pro nezávazné informace na čísle
[03] 568-6699

ve večerních hodinách - domů na čísle 277-7014

S pozdravem Dáša, Láďa a Irena /mluvíme česky
a slovensky/.

16 ATHERTON ROAD, OAKLEIGH, VICTORIA 3166

vyrůstají, otec bez pracovního poměru, asociál, nepřítel lidu. Děsivá představa se jako noční můra vrací ve snech ještě tady.

Díky Bohu už jen představa.

Mimochodem, objevil jsem mezeru v zákonu o státním občanství z roku 69. Prostě nedostatečně promyšlená formulace, ale přece jen prostor. Ačkoliv jsem věděl naprosto přesně, jaký je postup při žádosti o vystěhování, využil jsem tohoto prostoru a zahájil tažení naší rodiny proti aparátu státu o právo na svobodu. Ale nechme děj odvíjet v čase.

Zašel jsem na OO-VB v České Lípě, odbor pasů a viz, pro příslušný formulář žádosti o vystěhování, neboť na všechno je formulář v zemi otců. Na dveřích tabulky - "Cesty do socialistických států", "Cesty do kapitalistických států a Jugoslávie". Chtěl jsem do Austrálie, jistě uhadnete, do kterých dveří jsem se vydal.

Seděly uvnitř dvě sebevědomé paničky - oficírky. Po pozdravu jsem oznámil, že hodlám vycestovat. Na dotaz kam, jsem přidal Austrálii. V očích zajiskřil zájem, není to tak obvyklé v České Lípě. Prý, na jak dlouho?

"Napořád" řekl jsem, vědom si momentu překvapení. Taky bylo. Později jsem po deseti nehybných vteřinách dodal, že tomu asi říkají vystěhování. To je neuklidnilo. Poslaly mne za náčelníkem. Zapomeňte na představu nejmodřejšího Indiána z kmene, byl to jenom kapitán Hrdlička, o něco mladší nežli já. Ale byl z kmene "esté-bé". Aby věděl, o co mi jde, se již postaral telefon.

Vyptával se na důvody. Odmítl jsem s tím, že budou uvedeny v žádosti. On zase odmítl vydat formuláře. Upozornil jsem ho, že mám právo ze zákona požádat o vystěhování, že on mi toto právo upřít nemůže. Za chvíli jsem měl dva formuláře v ruce a za ještě kratší čas jsem byl z náčelnického tábora venku.

Ta spousta potřebných dokladů a dokumentů, požadovaných spolu se žádostí, zabere nejméně tři měsíce. Je nutné si předem udelat časový rozvrh, kdy a co žádat, protože každý úřad má jinou lhůtu platnosti. Jen naprosto přesným rozvrhem docílíte, aby všechny doklady měly v době podání žádosti právní platnost.

Právě ty tři měsíce jsem potřeboval na plánovaný nápor do slabého místa zákona o občanství.

/Pokračování/

Bohemia Cakes

SPECIALITY - domácí máslové cukroví, dorty s náplněmi, vánoční cukroví, bábovky, záviny, koláče s náplní, buchty, halušky, tvarohové koláče.....

Služba podle Vašeho přání a podle katalogu a na dálku/doposíl/- přijímáme objednávky na nedělní obědy /3 dny předem/.....

31 Martin Pl., Glen Waverley 3150 Tel.: 232 5198

Kármujete

SVE OBRAZY A VÝŠIVKY

U PRVNÍ POZLACOVAČSKÉ FIRMY V AUSTRÁLII!

Prodáváme také umělecké reprodukce, barvy, štetce a veškeré potřeby pro umělce ve velkém výběru!

J. KOŠNAR PTY. LTD.
548 MT. ALEXANDER ROAD
ASCOT VALE VIC. 3032
TELEFON /03/ 370-5744

Pro čtenáře Panorámy 10 procent slevy!

Zavolej TIME, ozve se JAKEŠ

Týdeník TIME z 18. dubna 1988 přinesl velkou reportáž o Československu. Dominovaly jí půlstránkové fotografie Národního muzea se sochou sv. Václava v popředí, jeden záběr z přítomné doby, druhý ze srpna 1968, kdy ruské tanky rozdrtily Pražské jaro. Tématika článku je vlastně dána těmito dvěma fotografiemi - srovnání dnešní situace a Dubčekův vzestup a pád. Milionům čtenářů na celém světě se tak připomíná čl. problematika. Time se námí tak často nezabývá, takže se zdá, že analyticky východoevropské politiky naznačují, že změny, ke kterým dochází v SSSR, mohou mít určitý dopad i v satelitních státech. Time referuje o petici s jednatřiceti body, která žádá zlepšení postavení římskokatolické církve a kterou podepsalo 450 tisíc čechoslovaků, i o shromáždění několika tisíc slovenských katolíků na Hviezdoslavové náměstí v Bratislavě, které bylo rozprášeno policisty, kteří použili slzný plyn, obušky a psy. Time pokládá Chartu 77 s tisíci aktivními příslušníky za nepříteli významnou politickou sílu ve srovnání s 3,7 mil. katolíky, kteří, jak se zdá, se začínají probouzet z dlouholeté letargie.

Jestliže lidé ztratí strach z autoritativního systému, může to znamenat, že ten posílá svoji sílu. Nový generální tajemník KSČ M. Jakeš prohlásil, že "žijeme v období historického průlomu", kdoví jak to myslel. Mluvčí sovětského min. zahraničí G. Gerasimov odpověděl na otázku, jaký je rozdíl mezi Gorbáčovými reformami a Dubčekovými snahami, stupidní výtáčkou: "Devatenáct let!"

Time doplnil svou reportáž dvoustránkovým rozhovorem s M. Jakešem. Ten neřekl nic nového. Zajímavé na interview je jedině to, že Time věnoval tak dutým frázím tolik místa: i v tom můžeme vidět jakýsi signál.

IP

Rudolf Fraštacký, poválečný místopředseda slovenského Zboru povereníkov, zemřel v Torontu ve věku 76 let.

+++ Podle konzulární dohody mezi Austrálií a Maďarskem budou Maďaři s dvojím občanstvím při cestě do Maďarska tamějšími úřady považováni za občany toho státu, s jehož pasem budou cestovat. Z toho mj. vyplývá, že pojedou-li s maďarským pasem, nemohou od Austrálie očekávat konzulární pomoc, spadnou-li do nějakého maeléru. Australské ministerstvo zahraničí sděluje, že o obdobných dohodách se jedná i s dalšími východoevropskými státy.

+++ Dr. h.c. Štefan Roman, předseda Svetového kongresu Slovákov, zemřel náhle 23. března v Torontu. Š. Roman přišel do Kanady jako šestnáctiletý chlapec a dosáhl závratného bohatství poté, co se na jeho pozemcích objevil uran. To mu umožnilo podstatně finančně přispívat na slovenský exilový život, zejména pak na tu jeho část, která usiluje o vytvoření samostatného slovenského státu. Uváděl ale také, že s definitivní platností si o svém osudu rozhodne slovenský národ sám, až se vytvoří podmínky pro možnost svobodné volby. Od mnoha představitelů různých směrů v exilu se Š. Roman lišil tím, že byl dlouhá léta pražskou vládou považován za skutečnou hrozbu. Byl nepochybně velmi silnou osobností a díky výsokce uznávanému jménu v podnikatelském světě úspěšně prosazoval zájmy slovenského exilu i v hospodářských a politických kruzích západního světa.

Jak startovat v Americe

Jo, naše začátky v Americe. Ono je to vlastně přirozené pokračování, takovej zákonitý vývoj ve směru našeho života. Nedovedeme si představit, že bychom mohli žít v Česku. A vlastně ani v západní Evropě společnost není tak otevřená, jak nám vyhovuje. Říká se, že si člověk nemůže vybrat místo narození, ale zleží na něm, kde bude žít...

Tuším, že tato myšlenka se také vyskytuje v Helsinské deklaraci o lidských právech. Zaráží nás tedy, proč zrovna chartistům vadí, když se někteří signatáři vystěhují /ano, "zneužili" jsme Chartu jako cestovní kancelář, ale nedoporučujeme, policajti votravujou, příbuzní mají strach, sousedi čmouchaj, komunisti vyhrožujou... a přitom do poslední chvíle nevíte, zda to vyjde; byl to tenkrát dlouhý rok./

Když jsme tedy po osmi měsících výchovy ke kolektivismu a internacionalismu pod taktovkou poněkud fašistické rodiny v rakouském lágru stáli v Bostonu, měli jsme pocit, že jsme absolvovali podruhé porod.

Boston byl fajn. Tím myslím, že jsme se mohli starat konečně sami o sebe. Já byl v zemi, jejíž jazyk mi nedělal potíže, což po Rakousku chutnalo jako přijít domů. Marie se naučila rychle. Díky dobré ekonomické situaci ve státě Massachusetts je relativně snadné v Bostonu vydělat peníze. Počasí nám příliš nevyhovovalo, tak jsme si koupili auto a odjeli do Arizony, abychom realizovali naši variantu amerického snu.

Dnes s odstupem nechápu, jak může někdo v takovém státě, jako je Arizona, žít. A jen skutečně choré mozky tam mohou dobrovolně žít. My tam vegetovali dva roky. Budiž nám omluva, že je vědecky dokázáno, že lidský mozek neplní svoji funkci při teplotách nad 40°C.

Arizona je přitom zajímavé místo. Krajina je fantastická v tom nejdívočejším slova smyslu. Pouze není moudré začínat ve státě, kde nejsou odbory /nejste žádní odboráři, ale konkrétně v případě Arizony to znamená, že se platí minimální mzda, požaduje maximální výkon a poslušnost, práce je v podstatě za odměnu./ Protloukali jsme se všelijak. Trvalo nám rok, než jsme dostali práci na Arizona State University jako uklízeči. Platili nám \$5/h /pro ilustraci: Kalifornie je "odborový" stát a za stejnou práci bychom měli \$10-\$14/h./

Proč jsme neodjeli rovnou do Kalifornie? Těžko říct, asi z neinformovanosti, spíše z blbosti... Také jsme si koupili po roce barák /\$50,000 dluh/. Bylo hezké mít vlastní bazén, krb, tři ložnice, dvě koupelny, zahradu, ale při představě, kolik let budeme muset čistit záchody /na lepší práci pro nás v Arizoně nebyla skutečně šance/, z nás radost "vlastníků" poměrně brzo vyprchala.

Taky v zimě bylo na plavání moc chladno a v létě zase moc horko. Jen v noci jsme se cnodili chladit do 30°C teplé vody. Visel jsem za ruku na skákacím prkně bez hnutí, při plavání se člověk potil...Pak pěkně

zabalit do mokrého prostěradla a na kutě. To si zopakovat za hučení klimatizace několikrát za noc...

Dům jsme koupili koncem září 86. Během října, listopadu a prosince ve mně bouřila farmářská krev /nebo se probudil idealismus "vznešeného divocha" se svou touhou po nezávislosti na společnosti?/, a tak jsem vybudoval velkolepou zahradu. Jílovitou půdu jsem zkypřil několika desítkami velkých pytlů humusu, kyselost ustoupila do přijatelných mezí po pár pytlích sody. Máme rádi rajčata, takže velký záhon byl věnován čtyřiceti sazenicím tří druhů rajčat. Nakoupili jsme jahody. Salát, brocolli, hrách, fazole, slunečnice, kukuřici, ředkvičky, kedlubny, petržel a marijánku /koření do polévky, ne marihuánu... SAY NO TO DRUGS byla velká, převážně republikánská kampaň, demokraté říkají: NO, THANK YOU!/ jsme pěstovali ze semínek. V lednu v noci trochu mrzlo, tak nám toho zeleného moc nezůstalo. Pouze salát a brocolli byl úspěch. V únoru jsem zasázel mrkev, okurky, melouny, cantaloupes, dva keřky vedru odolných ostružin a hlavně buráky. Nevím, co mám s buráky, ale už od dětství toužím pěstovat buráky /stejně jako chytat ryby, mít koně/. Co je to za atavismus? Možná jsem v minulých životech /ne, nejsem buddhista, vegetarián, fundamentalista, komunist, satanista, nihilista, hippie, členem církve či sekty, nebojte se.../ měl cosi s buráky /rybami a koňmi/, kdo ví?

Buráky chtějí lehkou půdu. Takovou, jako třeba v Tennessee nebo Oklahomě. Nakoupil jsem čistý písek a připravil jeden záhon. Přidal jsem také speciální baktérie, aby se jim lépe zpracovával dusík. Měsíc jsme

DAŇOVÉ I ÚČETNÍ PORADY ★★★★★★

W. A. GROSSMAN, AASA CPA

Certified Practising Accountant
Registered Tax Agent

2 Hertford Crescent, Wheelers Hill, Vic. 3150

Volejte česky nebo slovensky /Melbourne/
po celý den až do 9 hodin večer /03/ 561 8173

A D V O K Á T

JUDR. MILAN KANTOR

/LL.B., Barrister and Solicitor of the Supreme Court of Victoria/

speciálně se na kupní smlouvy, převody nemovitostí, nájemní smlouvy, zakládání společností a partnerství, na vykonávání dědických nároků a na přípravu testamentů, všeobecně na případy týkající se nesporných majetkoprávních záležitostí.

Než podepíšete smlouvu, která je obvykle závazná a která může mít i dalekosáhlé nepříznivé následky, přijďte na první poradou!

500 COLLINS STREET, MELBOURNE, VIC. 3000
TEL.: /03/ 62-6196

PŘEDPLATNÉ ZAPLACENO..?

zažívali téměř rustikální idylku. Sklidili jsme trochu jahoc. V květnu už kromě melounů a buráků slunce spálilo všechno. A já měl pod nohama zase tu spečenou, jilovitou, rozpálenou placku.

Od práce bylo nepříjemné dojíždět ve vedru dvacet mil do práce. Auto bylo rozpálené odpoledním sluncem. V květnu se nedalo vylézt ven, natož sednout do auta! To zatraceně každodenní slunce! Jako by nestačilo, že je 45°C ve stínu! Pacle na nás hrůza z léta, již třetího v Arizoně.

V práci také dělali dusno. Poněkud omezeným, ale co uzrání bažicím vrochním uklízečům mexicko-mormonského složení se zdálo, že jejich autoritě, podložené lásky vzorného uklizení, neprokazují dostatek úcty /asi na tom něco bude, protože jsem to měl v posudku i v Československu..., ale věřte, že jsem se vždy hodně snažil prokazovat "dostatek úcty", a že to bylo často hodně těžké.../ Pak žena měla jít po roce služby za trest na školení s tématem: "Za efektivnější mytí hajzlů!" Pak následovalo další pro drzost. Já dostal důtku, když jsem odmítl vyčistit lajno ze stropu na záchodě. Tím jsme skončili. Pro případnou šfouřala chci jen dodat, že jsme za celý rok nevynechali jediný den, ba dokonce nepřišli nikdy pozdě.

Najali jsme agenta, aby našel kupce na barák. Bohužel zrovna v té době vypukla aféra, že v našem sousedství je podezřelý vysoký výskyt rakoviny. Byly toho plné noviny a TV. Agent sice dělal, co mohl, ale kupce ne našel, ani když jsme šli s cenou podstatně dolů. Museli jsme s ním zrušit smlouvu. Vyfotil jsem barák a bazén ze všech stran a fotky rozhodl do pár krámů. A za týden jsme měli kupce.

Peníze, co jsme dali do baráku /včetně zahrady/ se nám vrátily. Máte zkušenost, že je lepší koupit hučku mezi drahými domy, než barák s bazénem v sousedství, kde všechny domy stojí přibližně stejně. Hučka jde vypulirovat a prodat tak drahé, jako sousední domy. Ale nikdo nechtěl víc, než stojí sousední domy, ani když přidáte tři patra a další dvě pod zem. Platí se totiž za místo. Dva dny jsme pakovali věci do auta. Co se tam nevešlo, nechali jsme kupcům.

Cesta do San Franciscu proběhla bez problémů, pouze u Palm Springs jsme se dostali mezi dva velké nákladáky a vítr Marii vypudil klobouk malou škvirou v okýnku. Měla ho ještě z Bostonu, ale klobouk zmizel rychle v poušti, tak se nedalo nic dělat. Utěšil jsem ji poukázáním na to, co vše jsme museli udělat, aby nám jednou mohl ulítnout klobouk v poušti u Palm Springs...

Ve věku 84 let zemřel v USA dlouholetý předseda Čs. národní rady americké, generál dr. Mikuláš Ferjenčík. Do roku

1948 byl poverením slovenského ministerstva vnitra v Bratislavě.

+++ Očiima V. Krause pohlédla na Austrálii víkendová příloha Rudého práva Haló sobota. Dovídáme se tak například s podivem, že "Australané se vyznačují pracovitostí a kázní" /budiž, to je aspoň lichotivé/ a že "téměř 90 procent Australanů bydlí v rodinných domcích, převážně z prefabrikátů, z nichž značná část vzhledem k příznivému klimatu nepřesahuje úroveň našich /rozuměj Čs. - pozn. Panoramy/ rekreačních chat." Ovšem skutečná lahůdka: "Přistěhovalectví osob jiné než bílé pleti australská vláda nepřipouští." Tak opravdu praví Haló sobota ze 6. února 1988.

+++ Z celkového počtu přistěhovalců v letech 1986-7 pocházelo 19.4 proc. z Británie, 32 proc. z Asie, 16.4 proc. z Oceánie, 7.2 proc. z jižní Evropy, 6.7 proc. z Afriky, 6 proc. ze Středního Východu, 5.3 proc. ze severní Evropy, 3.7 proc. ze Střední a Jižní Ameriky atd.

+++Katolická teologická univerzita v západoněmeckém městě Tübingen udělila čestný doktorát teologie katolickému knězi dr. J. Zvěřinovi, která v Československu nesmí vykonávat svou funkci.

CITUJEME

Je přirozené, že jediným cílem režimu, alespoň v domácí politice, je sebezáchova. To je dilema byrokratické elity. Neboť: aby se udržel režim, musí se změnit, kdežto aby se udržela tato elita, musí vše zůstat bez změny.

Andrej A. AMALRIK

Perestrojka a glasnost nejsou a nebudou neohraničené procesy. I sovětská přestavba narazí na své bariéry, protože ještě žádný systém v dějinách nespáchal dobrovolný odchod ze scény.

Andrej D. SACHAROV,
laureát Nobelovy ceny

Yladí lidé v dnešním Československu už dávno nevědí, že tu byli politikové - a dokonce i komunističtí - kteří byli normálními čestnými a statečnými lidmi, byť třeba tragického osudu; těžko si už umí něco takového vůbec představit. Vždyť jako představitele státu znají už jen beztvárné byrokraty, mrtvě civící před sebe ve svých šestsetčtyřnáctkách s absolutní předností v jízdě a čtoucí občas v televizi jakési nudné fráze, které nemají se skutečným životem téměř nic společného.

Václav HAVEL /v Obsahu/

Jaký rok nás to asi čeká? Připravili jste se? Asi se. A umíte si představit, jak se asi připravují ti, kdo jsou přesvědčeni, že jste se připravili? Tam porada stihá poradu a instruktaž školení. Jsou sestaveny plány pohotovostních služeb na každém rohu, rozkresleno umístění slzných dýmovic. Šéfredaktoři dostávají rychlé ostré pokyny, vojáci a policie ostré. A to vše vedle lidí, kteří se nedovedou ani tajně sejít na bláhovou poradu.

Ludvík VACULÍK
/z fejetonu Srpnový leden/

NAVŠTIVTE

Green Gables Chalet

★★★ WARBURTON ★★★

Pouhou hodinu jízdy autem z Melbourne!

Můžete zde prožít příjemnou dovolenou v krásném prostředí, můžete se zde zastavit na nedělní oběd s výběrem českých i australských jídel vyhlášené jakosti, můžete zajít i jen na odpolední svačinku!

Mimo jiného budete mít k dispozici 8 akrů stylově udržovaných zahrad, tenisový kurt s vešerým osvětlením a vyhřívaný bazén...

Místnosti pro oslavy všeho druhu, restaurace B.Y.O.

INFORMACE - P.O. Box 25, Warburton, Vic. 3793
Telefon /059/ 66-2071

Musím předeslat, že jsem odpůrcem všech -ismů. Všechny ty názvy politických proudů a směrů, majících koncovku -ismus, naznačují totiž předem, že jsou naprosto netolerantní ke všem lidem, kteří nezastávají stejný názor. Jedni tyto své "odpůrce" jednoduše likvidují fyzicky, mají-li k tomu možnost, druhí je znemožňují ekonomicky, což vede ke stejným koncům, třetí je nepovažují za sobě rovné a činí z nich osoby druhé kategorie. Jen proto, že jsou jiného mínění, že se odohýbají od "dané" linie, že se nechtějí podříditi "oficiálnímu" názoru. Ze uplatňují právo na samostatné myšlení a jednání.

Nemám akurátka -isty rád, protože neuznávám netolerantnost, egoismus, násilčnost a potlačování člověka člověkem. Máme každý právo na život podle vlastních potřeb a zdíli a nepotřebujeme našepťavače a násilníky, kte-

Jednou přišel

DOPIS Z VÍDNĚ

Fejeton Jindřicha Liona z Rakouska..

né chtějí člověku vnutit svůj způsob života a nazírání. Jedním těchto lidí jde ruku v ruce se šovinismem, sobectvím, nepřátelstvím, svérávností, zdvísití a spoustou jiných lidských neduhů.

Takovým typickým příkladem lidského sobectví byl nedávný teroristický únos saúdskoarabského letadla. Neznámý čtenář tzv. hromadných medií se sotva dovede vrátit do utrpení cestujících, po nekonečné dny byli coby rukojmí uvězněni v letadle, bez možnosti pohybu, dokonce při úkladu mluvení, v prvních dnech o hladu a žízní, s Damoklovým mečem smrti stále nad hlavou.

Noviny celého světa, a samozřejmě i Rakouska, poskytovaly této senzacii velký prostor. Rakouska tím spíše, že mezi cestujícími byli i 3 Rakušané. Srdece jejich krajanů byla rozjitřena, třásla se o ně, cítila s nimi. Jakmile však byli ti 3 Rakušané propuštěni, ztratila celá země o tragédii únosu zájem. Místo dosavadních sáhodlouhých reportáží na prvních stránkách byl vývoj situace zaznamenán už jen krátkými zprávami někde ve vnitřku listů. Že přes 30 nerakouských cestujících trpí v úmorném vedru odstaveného letadla i nadále, už sotva někoho zajímalo.

Horší než toto "celonárodní sobectví" je ovšem sobectví osobní. Mnozí lidé z různých zemí zaznamenávali a zaznamenávají ohrožení životů svých spoluobčanů dokonce s určitým zadostiučiněním, že se jich toto ohrožení osobně netýká: a tím je to pro ně zřejmost nezájemová. Ono známé "nehas, co tě nepálí". Kolik lidí v různých zemích trpí netečností přátel, sousedů či spoluobčanů víc, než samotným oficiálním pronásledováním. Promluve si s některým z těch stovek či tisíců žs. uprchlých ve Švýcarsku, čekajících dlouhé měsíce či léta na vyřízení žádosti o azyl s vědomím, že většina z nich bude zamítnut. Co pak? Kam se obrátit o pomoc, když jejich vlastní, šťastnější krajané, kteří přišli do země dříve, v době ekonomické kon-

junktury, jsou švýcarským občanstvím či azylem zabezpečeni a mohou klidně, bez strachu a starostí spát a žít v poměrném blahobytu, přičemž strašnou nejistotu pozdějších příchozích už vůbec nevnímají. Zůstávají neteční k osudu svých nejbližších, které to bolí více než nelidský oficiální postoj švýcarské vlády. A kolik z těch dnes již slušně situovaných po celém světě přispívá na základě různých výzev alespoň na finanční zabezpečení těch stále ještě v nejistotě a strachu žijících? Čteme bez zájmu o záchranných dolarových částkách na kontech řady profesionálních žs. tanisových hvězd, žijících v USA či jinde na Západě. Už jste slyšeli, že by sebe méně částkou přispěly na

zmírnění utrpení svých méně šťastných bývalých spoluobčanů? Že by dali najevo, že se jich jejich osud také trochu dotýká?

Nesázím Rakušanů o utrpení cizích rukojmí v uneseném letadle byl smutnou ukázkou národního sobectví. Alespoň však ukázali úřad, pokud byli postiženi jejich spoluobčané. O co horší je však sobecký postoj mnohých bývalých žs. občanů v různých zemích svobodného světa v souvislosti se smutným údělem jejich krajanů, žijících dosud v nejistotě a strachu z budoucnosti!

O zadržení posádky žs. expedice Tatra na cestě kolem světa guatemalskými bezpečnostními a vojenskými orgány jsme už informovali. Záležitosti věnoval dost místa i oficiální žs. tisk, který samozřejmě odpočátku popíral jakékoli obvinění. Z rozhovoru vedoucího expedice P. Bárty pro Rudé právo vyplývá, že k incidentu došlo v oblasti, kde operují teroristické skupiny. Posádka tatro zde používala skládacího letadla, které veze s sebou. I když je líčení P. Bárty samozřejmě jednostranné, je zřejmé, že se vyšetřování točilo kolem určité výzbroje a výstroje, která - zdá se - nebyla v plné shodě s tím, co bylo guatemalským úřadům uvedeno při vjezdu do země. Oficiální guatemalské stanovisko bohužel není k dispozici a nemá tedy smysl spekulovat. Po propuštění se posádka tatro přesunula do Mexika, kde přepracovala plány pro další cestu.

+++ J. Lenárta, který se stal tajemníkem ÚV KSČ, ve funkci šéfa slovenské KS nahradil I. Janák. S neupřímnými slovy chvály a uznání byl z čela pražského MV KSČ odvolán Antonín Kapek, který současně ztratil židli v předsednictvu ÚV KSČ. Organizaci pražských komunistů nyní vede B. Štěpán, odkojený partajní mašinerii. Personální změny poslední doby jasně dokazují, že nejde o příchod jiného druhu lidí, ale pouze o mladší generaci ze stejného chovu. Na A. Kapka zůstane navěky vzpomínka v lidové slovesnosti, neboť díky jemu došlo vysoké popularity zvolání NEJSEŠ KAPKU BLBEJ?.

+++ Všudepřítomné JZD Slušovice bude v Praze na Budějovickém náměstí stavět hotel o dvou suterénech a 19 patrech. Má být dokončen za 38 měsíců.

+++ V Bratislavě byl znovuotevřen Pálffyho palác, re-novovaný nákladem 35 milionů korun.

+++ V pražské policejní cele spáchal sebevraždu 29letý muž, stíhaný za znásilnění 11leté dívky.

+++ V Praze zatkli 31letého muže, který vykrádal telefonní automaty: přišel si na 100,000 korun.

+++ Koncem loňského roku mělo Československo 15,587,068 obyvatel.

+++ Západoněmecký kancléř H. Kohl při své návštěvě Československa zavítal i do Lidic. Nyní - dodatečně - poslal dar: pět keřů růží.

+++ Básník Jiřímu V. Svobodovi kdysi při nočním tahu v hotelovém domě na Petříně došly cigarety, i vydal se - dlouho bezúspěšně - bušit na dveře různých nájemníků, zdali by mu někdo nevypomohl. Konečně mu otevřel rozlíčený muž, který křehkého literáta hmal chodbou s výkřiky: "Víte, kdo já jsem? Víte, kdo já jsem?". Byl to generální prokurátor Československa dr. Ján Feješ. Nyní by však už ani u těchto dveří básníkovi nikdo neotevřel, neboť dr. Feješ, stále ve funkci, ve věku 79 let zemřel.

Oči na pláč

Zanedlouho navštíví britská ministerská předsedkyně Margaret Thatcherová Polsko. Podle vlivného londýnského listu *Observer* bude její návštěva milníkem v britské "Ostpolitik", který bude podporou reformy uvnitř komunistického systému.

Paní Thatcherová má totiž podat Varšavě návrh západního plánu na hospodářskou obnovu Polska, který uvedený list srovnává s poválečným americkým Marshallovým plánem. Financován zeměmi Evropského společenství /EEC/ za podpory Mezinárodního měnového fondu /IMF/, plán má být po správní stránce v rukou zemí EEC. Jeho účelem je rychle ozdravit polské hospodářství a zvýšit životní úroveň během asi pěti let. Zastánci plánu paní Thatcherové navrhuji pomoc vybraným slabým místům polského hospodářství, jež by byla přísně monitorována a případně přerušena, kdyby došlo k přehmatům v jejím uplatnění. List uvádí seznam odvětví, kterých by se plán hospodářské pomoci týkal především, jako stavebnictví, farmaceutický průmysl, výroba hnojiv a pesticidů pro soukromé zemědělství, potravinářský průmysl, cestovní ruch a ochrana vzduchu a vodního hospodářství před znečištěním. Základou bude dát Polsku zpočátku pomocnou ruku finančně a technologicky a pak nechat místním lidem, aby si poradili sami. Odhaduje se, že plán bude stát EEC a IMF až pět miliard liberálních šterlinků.

Pro tento plán mluví okolnost, že kdyby došlo k další ekonomické kalamitě v Polsku, zničilo by to styky mezi Východem a Západem; kdyby taková ekonomická kalamita přivedla další polské povstání, zvonila by hranou Gorbačovově nadějším na reformy v Sovětském svazu. Kdyby se však plán zdařil, byl by nejspolehlivějším tmelem mezi oběma částmi Evropy.

Valná většina pomoci by měla formu "joint ventures": západní podniky by investovaly do polské ekonomie za účelem vlastního zisku. Plán paní Thatcherové by také oživil polský vývoz, čímž by se snáze splácely západní úvěry. Souběžně s tím by si Polsko mohlo dovolit radikálnější reformy s menší zátěží byrokracie. Polská vláda by byla účastna na plánu jako hlavní polský partner, protože jinak je nebezpečí, že by si menší účast mohla vysvětlovat jako urážku státní suverenity. Paní Thatcherová má tak dobré osobní styky s Gorbačovem, že je pokládána za jedinou západní vedoucí osobnost, která je s to ho přesvědčit, že by ho takový plán neohrozil. Nicméně překážky jsou ohromné a možná neschůdné, avšak příležitost nemá v evropských dějinách obdoby.

Proč Polsko - a ne Československo? Důvodů je hned několik. Hospodářská bída v Polsku je markantnější než v Československu. Lidé v Polsku projevovali a projevují větší odvahu, větší iniciativu. Je jich více než v Československu. Británie má vůči nim pro vývoj věci po válce horší svědomí než vůči Čechům a Slovákům. Maďarsko si do jisté míry pomohlo samo. Polákům se to dosud nepovedlo. Obě země jsou žirnou půdou pro demokracii. Po konci května může Margaret Thatcherová říci, že byla v Polsku i Maďarsku.

Do Československa poslala své diplomaty a tamní odezva nebyla právě nejlepší. Vedla k nejostřejší notě, jakou v posledních letech Foreign Office předložil zástupcem komunistických států. Zbyly jen oči na pláč - a žluč na planou závist.

Vím, že to není snadné, ale člověk se musí přizpůsobit době. V novinách a televizi je tolik upřímnosti poslední dobou, že to ani není hezké. Vše se říká na pinou pus. To dříve nebyvalo. Hlavně mladí musí všechno vědět, nebo by mohli podléhnout zkáze. Nejen zábavné programy, ale i vědně přednášky jsou pikantně pepřné.

Byl jsem poždán, abych napsal něco o sexu. To se mně nepědlo. A tedy místo o sexu sesmolím něco o Sexovi.

Obyčejně lidi na své pejsky volají: Azore, Jeriku, Alíku! Můj dobrý přítel Jiří Sedláček, který byl ředitelem Tylova divadla v Nuslích, měl čubičku, která

Tak to vidí • • • • • JÁRA KOHOUT.....

se jmenovala "Stětka". Když šel s ní okolo Pražské brány a zavolal na ni "Stětka", mnoho slečen se otočilo.

Já kdysi dostal hezkého pejska a dal jsem mu jméno "Sex". Je to velmi ohoulostivé jméno, já vím. Tak jsem toho Sexe vzal na procházku. Ještě mě neznal, vyvlékl se ze šňůry a utekl mi v parku. Hodiny jsem na něj pískal a hledal ho. Zastavil mě strážník: "Člověče, máte rozum? Ve tři hodiny v noci pískáte a voláte Sex! Sex! Co to má znamenat?" - "No hledám ho!", vysvětloval jsem polámanou angličtinou, "Co?" - "No Sex! Svěho psa. On se tak jmenuje". - "Už byste si měl dát pokoj", zabručel policista a sepsal se mnou několik řádek. K soudu jsem se dostavil za 14 dní.

Poradili mi, abych šel na radnici pro licenci na psa. Starší ouřada se mě ptal, co chci. Řekl jsem mu, že chci licenci pro Sex. Anglicky nejde říci, že chci licenci pro Sexe. Musel jsem říci o licenci pro Sex. Smlí se: "Tu bych také potřeboval!"

Šel jsem si pro vízum k cestě do Francie. Na francouzském konzulátě jsem jim řekl, že chci také povolení pro Sex, tedy pro psíka. Čtěl jsem, aby Sex letěl se mnou. Děli: "Ve Francii může být sex bez povolení!" V Paříži jsem se psem, který je roztomilý, šel do hotelu. Zapisoval jsem ho jako svého společníka v hotelové hale. Říkal jsem, že bude spát se mnou. Úředník navrhoval, abych ho nechal dole, ve psí boudě. Namítal jsem: "Ne, to ne. Sex mě obveseluje celou noc!" Úředník odpověděl: "Mě taky!"

Můj Sex byl tak dobrý, že dostal první cenu na výstavě pejsků. Filmovali ho, tak se můj Sex dostal do televize.

Bylo mu 16 let a Sex odešel na věčnost. To mě zranilo, že jsem začal chodit k psychiatrovi. Ona to byla ona a ptala se mě: "Jaké máte potíže?" Já zaplakal: "Nejllepší přítel odešel. Ano, nemám ho již více. Nemám Sex. Co si počnu?" Doktorka řekla: "Koukejte pane, vy i já víme, že sex není nejlepší přítel. Jděte a opatřete si hezkého pejska".

Chcete si zatančit a prožít příjemné odpoledne?
Přiďte se svými přáteli na nedělní

ČAJ O PATE

22. května ve 3 hod. odpol. do Sokolského národního domu, 497 Queensberry St., Nth. Melbourne.

Reprodukována hudba - Občerstvení k dispozici
Vstupné: dosp. \$3, penz. \$2, děti volný vstup

Srdečně Vás zve
České ochotnické divadlo Melbourne

Charta 77 se obrátila s výzvou na občany 5 zemí, které vojensky intervenovaly v Československu v roce 1968, aby požadovali od vlád svých zemí uznání nezákonnosti tohoto násilného aktu.

+++ Z referátu dr. Roba a dr. Viteše v ekologické sekci Čs. biologické společnosti mj. vyplývá, že z 1,270,000 krav v českých zemích je 600,000 léčeno pro poruchy plodnosti. Oba experti se podrobně zabývali kvalitou potravin. Mj. uvedli, že např. "je zde otázka bifenylů - především v šunkách. Poznalo se to tak, že USA, kam se vyvážely šunky, zjistily velký obsah bifenylů a skončily import... Naše mléko obsahuje 300násobné množství bifenylů, než připouští naše tolerantní norma. S mlékem jsou velké problémy. Naše mléko se hodí k výrobě kaseinu pro knoflíkářský průmysl. Ukázalo se však, že taková výroba by potřebovala 5 let pro výstavbu továrny. Na Mělnicku je mléko s takovým obsahem škodlivin, že nemůže být konzumováno. Vozí se proto na Kolínsko, kde se suší - avšak pak se s ním krmí prasata... Jaký je možno doporučit jidelniček? Nejrizikovější potraviny u nás /rozměj v Československu - pozn. Panoramy/ jsou: mléko, máslo, všechny vnitřnosti, hovězí maso, řepný cukr a vejce. Ke konzumaci lze doporučit zvířata s krátkou dobou života: králíky, jehňata, nutrie, drůbež /nikoli však z velkochovů/..."

+++ Vzhledem k dotazu některých čtenářů, kdo přesně žaluje pražský Melantrich kvůli pomluvám v Sebestově paskvilu "V zemi zaslíbené", upřesňujeme naši minulou informaci: z kolaborace s nacisty byl neprávem nařčen protifašistický bojovník a autor několika knih Erich Kulka, který má ovšem nyní "špatnou adresu" - žije totiž v Izraeli. E. Kulku v Praze zastupuje JUDr. J. Danisz, který jako obhájce chartistů byl sám vyhozen z advokátní poradny a později odsouzen.

+++ Podle oficiální informace polské vlády v letech 1983 až 1987 uprchlo na Západ 500,000 Poláků, z toho na 60,000 s vysokoškolskou kvalifikací.

+++ List Komsomolská pravda informoval, že podle dokumentů ministerstva vnitra bylo v roce 1953 v sovětských věznicích a koncentračních táborech 12 milionů občanů. Sovětská historici se však zatím neodvažují říci, kolik lidí v důsledku stalinské - zvláště přišlo o život - na Západě se odhaduje, že ve třicátých až padesátých letech to bylo asi 20 milionů osob.

+++ Ve státě Victoria nejvyšší podíl obyvatel, narozených v zámoří, má Richmond /42.2 proc./ před Oakleigh, Sunshine, Footscray a Brunswick. Nejméně přistěhovalců žije v Eltham - 14.3 proc. Celkem ve státě Victoria pochází ze zámoří téměř 23 proc. obyvatelstva.

+++ Knihu M. Provazníkové "To byl Sokol" /která by minimálně neměla chybět v knihovně členů této organizace, ale má co říci i ostatním/ si můžete objednat na adrese Postfach 860604, D-8000 MUNICH, West Germany. Cena je US\$15.

V Readers' Digest byla nedávno povídka, založená na skutečném případě, o československém uprchlíkovi, který si sestrojil na koleně Rogalovo křídlo a přeletěl přes hranice, pronásledován čs. vojenskou stíhačkou.

V únorovém čísle exilový spisovatel Jan Drábek vypráví o pobytu svého otce v koncentračním táboře v Osvětimi a jeho návštěvě cely smrti po čtyřiceti letech.

ABC FM • NA ABC FM • NA

Pondělí 9.5., v 19.10 v pořadu Concerto zazní tři houslové koncerty, jejichž autory jsou Josef Mysliveček, Antonín Dvořák a Bohuslav Martinů.

Čtvrtek 12.5., v 16.15 Bagately, opus 47, Antonína Dvořáka. Méně známá, avšak velmi půvabná hudba pro smyčcové nástroje a harmonium.

Sobota 14.5., v 19.06 pořad Musica pro Tabula začíná díly Heinricha Ignáce Franze von Bibra a Jiřího Drušického.

Pondělí 16.5., v 1.00 ráno Slavnostní symfonie Bedřicha Smetany.

Středa 18.5., ve 23.05 historická nahrávka Václava Svitla s Českou filharmonií pod taktovkou Václava Neumanna Houslového koncertu Jiřího Srnky, který proslul hudbou k mnoha filmům.

Úterý 24.5., v 10.00 pořad Bohemian Landscapes: Dvořák - V přírodě, Dědicové Bílé Hory, a Smetana - Vzpomínky na Čechy ve formě polky a 2 českých luhů a hájků.

Středa 25.5., časné v 00.30 Dvořákova symfonie č. 9 v e moll "2 nového světa".

Pátek 27.5., v 19.30 nahrávka a Bath festivalu: Josef Suk, housle, a Josef Hála, pítno, hrají Dvořákovu Sonátu G dur, opus 100, Brahmovu Sonátu č. 2 A dur, opus 100, a Smetanovu skladbu 2 domoviny.

Neděle 29.5., v 9.50 Dvořákův Violoncellový koncert h moll, opus 104.

Pondělí 30.5., v 10.00 začíná pořad, v němž zazní především k opeře Prodáná nevěsta od Smetany, Sukova Serenáda Es dur pro smyčcový orchestr a Dvořákova Symfonie č. 6 D dur, opus 60.

-jk-

PŘEDPLATNÍ LISTEK

----- ZDE COSTŘIHNOUT -----

PANORAMA 35 Massey Street, Doncaster 3108
Victoria, Australia

Šeky laskavě vyplňte pro příjemce: CZECHOSLOVAK PANORAMA

Předplatné:

Austrálie.....	1 rok - \$22, 2 roky - \$44
Zámorí.....	1 rok loď - US\$19, 1 rok letecky - US\$24
PNG, NZ - platte pouze cenu loďní pošty, časopis však od nás dostanete letecky	
Prosíme zahraniční předplatitele, aby nám neposílali osobní šeky - po zaplacení bankovních poplatků nám nezbyvá ani na poštovné. Nejlépe vložit bankovku do doporučeného dopisu.	
Přikládám \$..... na předplatné, případně i tiskový fond /dary na tiskový fond jsou naprosto dobrovolné a používají se jich k zasílání časopisu těm krajanům, kteří si předplatné nemohou dovolit - zejména Čechům a Slovákům v hostelech, evropských uprchlických táborech atd./	
Jméno, adresa /čitelně/.....	
.....	
.....	
..... Podpis, datum.....	

NA SBS TV • NA SBS TV •

V květnu na televizní stanici SBS pokračuje čs. televizní seriál *Létající Čestmír*, jehož první díl jste mohli vidět v sobotu 30. dubna ve 3.10 odpoledne. Ve sci-fi příběhu se setkáváte s Petrem Nárožným, Vladimírem Menšíkem, Zdenou Hadravcovou aj.

O KNIHÁCH (nových i j.)

Exilové nakladatelství Národní politika /Scharfreiplatz 12, D-8000 München 90, W. Germany/, které vydává noviny stejného jména, založilo před třemi lety edici, ve které dosud vyšel *Svitákův Velký skluz* /Jan Masaryk v letech 1938-1948/, *Kaplanovo Poválečné Československo* a publikace o násilné socializaci čs. zemědělství: F.J. Vohryzka-Konopa: *Venkov v temnu*, str. 180, DM 19. Zemědělské tématice se dosud exilová literatura vyhýbala, i když jde v národním hospodářství a v politicko-sociální sféře o klíčovou otázku. Problematika společenských a politických věd, poněkud i čs. technologie, jsou v exilové publicistice saturovány, vesnickým a zemědělsko-produkčním otázkám se autoři vyhýbají. Nedivím se, je to obtížná tematika, zvláště když autor žije mimo Československo a má k dispozici pouze omezený pramenný materiál. Proto oceňuji práci Vohryzky-Konopy, který svou knížku rozdělil na tři části.

První je věnována období kolem roku 1948, druhá "ideologickému boji v zemědělské vědě a praxi", jak se označovalo násilné a stupidní uplatňování lysenkovských a mičurinských teorií a praxe v čs. agronomii, třetí část se zabývá družstevnictvím v období Pražského jara a zmínkou o zemědělské výrobě v jiných státech Rady vzájemné hospodářské pomoci.

Vohryzka-Konopa knížku připravil tak, že uspořádal podle něj důležité články z domácího čs. tisku zaměřené na kolektivizaci vesnice a zemědělskou výrobu, a reprodukoval je podstatně bez komentáře a analytického rozboru. Se vším respektem k autorovi, to

je ta nejsnadnější cesta jak "napsat" knihu, stačí přijatelný archiv, kopírovací stroj, nůžky, lepidlo. Pro mladší čtenáře má ovšem i taková kompilace význam, protože v době "rozkulačení" a soudních procesů s rolníky a intelektuály, kteří s nimi sympatizovali /např. spisovatelé a novináři/, byli příliš mladí, resp. nebyli vůbec na světě, a o rozdrčení, tedy "socializaci" větších i menších rolníků příliš mnoho nevědí. Čtenáři, kteří si pamatují na likvidaci "kulaků", knížka opakuje zprávy, kterými jsme byli krmeni Rudým právem či Zemědělskými novinami. Autor se vyhnul dvěma kardinálními otázkám, pokud nepřipravuje druhý díl *Venkov v temnu*: jak se dívají lidé, pracující dnes v čs. zemědělství, na JZD, státní statky, relevantní administrativní aparát a služby zemědělské správy, plemenářskou službu, inseminační střediska, agrotechnické a půdoznalecké poradny, veterinární zařízení, výkupní závody, atd., nehledě již k zemědělskému školství a výzkumu a dnes tak rozšířenému přidružené výrobě a jak si představuje českou a slovenskou vesnici po nastolení demokratického systému.

Domnívám se, že připomínání poúnorové likvidace rolníků je něco jako vzpomínání na Piávu. Důležitější je podle mého názoru připravit se na den, kdy dojde k vykastrování krutovlády a čs. zemědělci si budou moci svobodně rozhodnout - jak dál. Pokud jsem měl možnost si ověřit, drtivá většina dnešních družstevníků již netouží po soukromém hospodaření a neuvažuje o této alternativě ani ve svobodném státě.

Vohryzka-Konopa se pozastavuje nad tím, proč v roce 1986 nebylo rozpuštěno ani jedno JZD. V té době ovšem bylo mnoho družstev likvidováno, zejména pro totálně neuspokojující produkční výsledky a pro zadluženost. Říkalo se tomu, že to a to JZD se spojuje s tím a s tím státním statkem, anebo se sloučilo s jiným družstvem. Lidé jednoduše nechtěli samostatně hospodařit, i kdyby měli možnost.

Na tuto okolnost navazuje můj druhý dotaz: co by se stalo s nemovitým a zejména movitým majetkem družstev po jejich rozpadu? Jak by se o něj lidé na vesnici rozdělili? Komu by připadl? Mnoho zemědělců, kteří dobrovolně či násilně vstoupili do družstev kolem roku 1950, již není naživu a jejich legální dědici v zemědělství nepracují. Jak se vyrovnat s těmi, kteří dali před 40 lety družstvům k dispozici dnes již dávno odporažená hospodářská zvířata a nyní již dávno vyřazené hospodářské stroje a jiná zařízení. Jak spravedlivě vrátit bývalým majitelům před 40 lety zcelené polnosti a dřívější zemědělskou půdu a iesy dnes užívané jinými sektory - průmyslem, dopravou atd. Ráz krajiny a zemědělská výtěžnost se někde zcela změnila.

Zdá se, že družstva a státní statky budou existovat na českém a slovenském venkově i po rozpadu diktatury. Exil by měl k přípravě na tento den přispět a nikoli o této neobyčejně obtížné politické a sociálně-právní problematice mlčet. A nebo budeme v budoucnu naříkat, že jsme nebyli připraveni?

IP

KULTURA • KULTURA •

Americký film *Nesnesitelná lehkost bytí* podle románu M. Kundery byl v březnu uveden v pařížských kinech, krátce nato i v Záp. Německu. Na filmu, který má dobrou odezvu, se herecky podílel i Pavel Landovský.

Na festivalu tance ve Vídni zvítězil holandský soubor pod vedením našeho krajana, choreografa Jiřího Kyliána.

Dvacet let uplynulo od smrti Olgy Scheinpflugové, herečky, spisovatelky, manželky Karla Čapka.

Bohumil Kulínský, přední čs. sborníř, zemřel v Praze ve věku 77 let.

DRUHÁ STRANA PŘEDPLATNÍHO LÍSTKU

Můj vzkaz redakci PANORÁMY:

Pokud víte o někom, komu bychom mohli nezávazně poslat ukázkové číslo, uveďte zde laskavě jeho adresu:

Česká filharmonie na posledním zájezdu do západní Evropy uskutečnila celkem 22 koncertů.

Výročí Jánošíkova narození, o němž píšeme na jiném místě, připomíná výstava ve zvolenském zámku, na níž jsou soutředěny práce přecných výtvarníků.

Za 5 let úsilovného pátrání se A. Kneslovi podařilo po starých novinách a časopisech objevit asi 80 dosud neznámých prací J. Haška. Jsou podepsány různými pseudonymy, dokonce jako Benjamin Franklin či svob. pán z Kapherrů.

Medaili H. Ch. Andersena za výtvarnou tvorbu pro děti získal výtvarník Dušan Kállay.

SPORT • SPORT • • • •

Fotbalový internacionál Antonín Puč zemřel 18. dubna ve věku 80 let. Odešel s ním velký kus legendární historie čs. kopané, kdy "naše" jedenáctka válela a zlatí hoši měli na kopačkách doopravdy zlato. V památném finále MS s Itálií roku 1934 dal Puč jediný gól čs. týmu. Ve Slávii se 113 brankami zapsal do klubu ligových kanonýrů a jeho rekord 60 gólů za reprezentační mužstvo v 34 zápasech dodnes - po 50 letech! - nikdo nepřekonal. A při současné úrovni čs. kopané asi hned tak někdo nepřekoná.

Švédsko - Československo 3-2 v Davisově poháru tenistů. Švédsko bylo samozřejmě prvotřídním soupeřem a vcelku nikdo nedával Českoslovákům naděje, že Severňany zdolají na jejich půdě. Nicméně chybělo velmi málo: za stavu 2-2 na zápasy vedl Mečíř nad Edbergem už 3-0 v pátém setu a zřejmě situaci nervově nezvládl, prohrál set 7-9 a tím Československo vypadlo z letošního ročníku OC. Předtím Šmíd prohrál s Edbergem, Mečíř porazil Wilandera, Edberg s Wilanderem snadno zdolali Mečíře se Šmídem a Šrejber, který "nahradil" zraněného Šmída, senzačně zdolal Wilandera.

Vitkovice se znovu objeví v I. čs. hokejové lize, když v kvalifikaci třikrát porazily vítěze slovenské národní ligy Plastiku Nitra.

Československo - Rakousko 1-0 /0-0/ v kvalifikaci fotbalistů pro OH. Skoroval Daněk. K postupu Českoslovákům nyní stačí pouhá remíza s druhými Jugoslávci.

Bratři Pospíšilové se znovu stali mistry Československa v kolové: Jan má již 25 domácích titulů, Jindřich dokonce 30. Kroně toho jsou 19násobnými mistry světa.

Po debaklu na OH podle očekávání padaly trenérské hlavy u čs. hokejového týmu: Starší s Pospíšilem mizí ze scény beze slova díky a na jejich místa přicházejí Pavel Wohl a Stanislav Neveselý.

Na OH v Seulu bylo zatím jmenováno 179 čs. sportovců. Podle výsledku kvalifikace k nim mohou ještě přibýt fotbalisté a basketbalisté.

Po zemřelém A. Himlovi byl předsedou ÚV ČSTV "zvolen" Jindřich Poledník, nesympatický aparátník z ÚV KSČ. Pro vedení sportovní organizace nemá vůbec žádnou kvalifikaci.

Devatenáctiletý David Dvořák se dobře orientuje. V provincii minulého roku přijel přes Jugoslávii do Austrálie a nedávno již reprezentoval melbournský klub na přeborech orientačního běhu v Sydney.

Čechoslováci zvítězili na MS hokejistů do 18 let před Finskem a SSSR. Že by tedy jednou zase...

Do finále I. čs. hokejové ligy se kvalifikovala mužstva Sparty, která v semifinále vyřadila Jihlavu, a Košice, které si poměrně snadno poradily s Kladnem.

Stanislav Chvátal, dlouholetý tenisový funkcionář, nedobře pochopil s knihou o historii čs. tenisu, do které zařadil poměrně malou zmínku o M. Navrátilové. Publikace byla vytištěna, vše se ale nakonec rozleželo v nějaké partajní hlavě a celý náklad - 60,000 výtisků - šel do stoupy.

I. ČS. FOTBALOVÁ LIGA:

1. Sparta	20	15	4	1	50:13	34	9. Bohemians	20	9	2	9	20:35	20
2. D. Středa	20	10	5	5	28:20	25	10. Nitra	20	8	3	9	29:25	19
3. Ostrava	20	9	6	5	34:28	24	11. TJ Vítkovice	20	7	4	9	36:34	18
4. Dukla	20	8	6	6	31:25	22	12. B. Bystrica	20	8	2	10	30:33	18
5. RH Cheb	20	8	6	6	22:23	22	13. Trnava	20	7	4	9	25:33	18
6. Olomouc	20	7	7	6	32:31	21	14. Hradec Kr.	20	5	8	7	20:38	18
7. Inter	20	8	4	8	35:33	20	15. Žilina	20	4	5	11	23:33	13
8. Slavia	20	7	6	7	25:27	20	16. Prešov	20	3	2	15	22:43	8

OZNAMOVATEL

Nejvýhodnější ceny letenek na SVĚTOVÉ SETKÁNÍ TRAMPŮ v srpnu ve Švýcarsku: volejte Jiřího SEDLÁČKA na 03 - 878 8984 /domů/ nebo do ODRA TRAVEL /viz inzerát na str. 11/

Vyučený instalatér, tč. v Holandsku, 24 let, 6 roků praxe, odborník na vodu, plyn a topenářské práce, svářečský a řidičský průkaz, velmi naléhavě hledá někoho, kdo by mu jako sponzor pomohl vystěhovat se do Austrálie. Můžete-li pomoci krajanovi, napište nám do redakce - dopis předáme.

UNÁSV...

Melbournští kolováci uspořádali svou první zábavu 30. dubna v Národním domě - informaci o tom jsme bohužel dostali pozdě, když už minulá Panoráma byla v tiskárně, takže jsme zprávu nemohli zařadit. Jak jsme již dřív upozorňovali, 1. 5. se v Melbourne konalo I. kolo mistrovství Victorie v sálové cyklistice. Ve dnech 14. a 15. 5. se opět v Melbourne uskutečnil I. kolo mistrovství Austrálie.

Pani R. Horáková nám poslala podrobnou informaci o setkání krajanů na na farmě p. Vyhňálka na Tasmanii. Akce byla nepochybně velice úspěšná a našiinci mezi sebou přivítali i významné představitele australského politického života.

Pani R. Horáková nám současně sdělila, že bohužel přestává pracovat severní odbočka Čs. sdružení v Tasmanii, protože není dostatečný zájem o práci ve výboru. Pan M. Vyhňálek, který byl dlouholetým předsedou odbočky a odvedl neocenitelný kus práce, se na slavnostním setkání v Lacrum vzdal své funkce. Krajané na Tasmanii mu za vše, co pro ně dosud udělal, vyslovují upřímný a srdečný dík.

PŘÍLEŽITOST DOBRÉHO VÝDĚLKU V OBORU AMERICKÉ KOSMETIKY!

Předchozí praxe není nutná - poradíme a vše vysvětlíme!
Výborná procenta zisku!
Informace po 7.00 večer - tel.: /03/ 758-5957
Můžete mluvit česky nebo slovensky!

SOUKROMÉ HODINY ANGLIČTINY

ve Vašem volném čase připraví kvalifikovaná učitelka jazyků.

Volejte Helenu /03/ 531-8551

Z DOPISŮ

Ráda bych věděla, jak to vypadá s jednáním o konzulární dohodě mezi Austrálií a Československem... Domníváte se, že i soukromá osoba může ovlivnit otázku konzulární dohody?

Čtenářka ze Sydney

Na jiném místě dnes informujeme o čerstvé konzulární dohodě mezi Austrálií a Maďarskem. Podle informace, kterou nám před časem poskytlo austrál. mín. zahraničí, jednání probíhá i s Československem, ovšem zda a kdy k dohodě dojde, zatím není jasné. Zdačně doporučujeme čtenářům, aby své volené zástupce v parlamentu a další australské politiky zahrnovali dopisy ve všech případech, které se jich týkají: na rozdíl od totalitního systému to v demokratické zemi opravdu může k něčemu vést. Minimálně se příslušný politik podívá na mapu, odkud sem ti Češi a Slováci vlastně přišli, a to už je značný pokrok. Téměř s jistotou lze čekat, že australský politik či jeho sekretariát pisatelů v dohledné době odpoví.

Hrát ochotnické divadlo není lehké. Jsou to hodiny a hodiny zkoušek /zdarma/, šití kostýmů, výroba kulís atd... Bez mladých lidí, ochotných věnovat hodiny, to nepůjde! My staří /pardon, starší/ nemůžeme přece hrát milovnice a milovníky...

A. WAGNEROVÁ, Vic.

HLEDÁME SE

Napišete-li na obálku "Odpověď na inzerát č. 8...", předáme Vaši odpověď neotevřenou tomu, kdo si inzerát podal.

Kamarád z mládeži hledá ing. Jiřího TOMEŠE, absolventa Vysoké školy zemědělské, který v r. 1968 odešel do Melbourne.

č. 5/88

Přátelé hledají Vladimíra BLÁHU, který od r. 1952 žil v Bankstownu, NSW, od r. 1957 o něm není zpráv.

č. 6/88

Paní ze Sydney, 50, hledá společníka pro víkendy, který řídí auto. Z.: Čestně.

č. 7/88

Padesátiletá žena, která se chce vdát, by se ráda seznámila se zkušeným mužem, který by ji od tohoto kroku odradil.

č. 8/88

55ročná, stará, ošklivá, chudobná, hlúpa, lenivá a nepříjemná žena by se ráda seznámila s mužem, který by jej robil bezplatného společníka do konce života. /Pochybujem, že to potrvá týmto spôsobom do roku 2000./ Zn.: Keď sme dvaja na koni, jeden musí sedieť vzadu.

č. 9/88

AUTO

I PO TĚŽKÉ HAVÁRII JE MOŽNÉ
AUTO VRÁTIT DO STAVU, ŽE
ANI LECKTĚRÝ ODBORNÍK
NIC NEPOZNÁ!

AUTOKLEMPÍŘSKÉ PRÁCE - STRÍKÁNÍ - VYPALOVÁNÍ LAKY
Srovnajte ceny odjinud s našimi cenami - budete
překvapeni! Nenechte si ujít šanci, zavolejte!

Otáčte mluvit 144 LIBRETT AVENUE, CLAYTON SOUTH, 3169
s Jaroslavem J. JERRY KOCENDA 547 3443 AN 233 8771

To cater for your P.C. needs now YOU NEED TO GO "HIRE"!

Breakdown, overload, special project? Whatever your reason for needing additional P.C. and/or peripherals. The simple and immediate answer is to hire your needs from TechRentals.

- No capital outlay.
- 1 week to long term Rental plans.
- You can test the equipment for future purchase.

We will deliver within 24 hrs.

TechRentals offers Australia's largest range of I.B.M., and top brand equipment to assure complete compatibility. We know P.C.'s and we offer personalised service to solve your problem now! TechRentals has purely professional sales and services support, Australia wide.

VIC. 879 2266 • N.S.W. 808 3055 • QLD. 875 1077
S.A. 344 6999 • W.A. 322 1085 • N.Z. (9) 50 4759

TR TECH-RENTALS
"When you need to go hire"

WORKSOUTH 159